

Κ.Μ.

Αριθμός 533/2024
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
Α2΄ Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Θεόδωρο Κανελλόπουλο, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Κυριάκο Μπαμπαλίδη - Εισηγητή, Παναγιώτη Βενιζελέα, Βρυσήδα Θωμάτου και Κλεόβουλο – Δημήτριο Κοκκορό, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 30 Ιανουαρίου 2023, με την παρουσία και της γραμματέως Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει τις υποθέσεις μεταξύ:

A) Των αναιρεσιδόντων: 1) Παντελή Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Αθηνών και 2) Άννας Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Αθηνών. Εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους Στυλιανό Σταματόπουλο και Γεώργιο Γεωργιάδη.

Της αναιρεσιβλήτου: ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ», που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους δικηγόρους της Ιωάννη – Διονύσιο Φιλιώτη και Σωτήριο Δεμπεγιώτη.

B) Της αναιρεσιδούσας: ανώνυμης εταιρείας με την

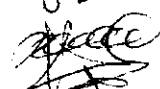
Σελίδα 2 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΤΑΔ Α.Ε.» που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους δικηγόρους της Ιωάννη – Διονύσιο Φιλιώτη και Σωτήριο Δεμπεγιώτη.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) ανωνύμου εταιρείας με την επωνυμία «Αττικός Ήλιος Ανώνυμη Ξενοδοχειακή, Τουριστική, Εμπορική και Ναυτιλιακή Εταιρία», η οποία εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, 2) ανωνύμου εταιρείας με την επωνυμία «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρία», η οποία εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, και 3) ανωνύμου εταιρείας με την επωνυμία «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρία Ήλιος ΑΕ», η οποία εδρεύει στην Ελούντα Αγίου Νικολάου Κρήτης και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους Στυλιανό Σταματόπουλο, Αικατερίνη Τσουρούλα – Σωτηροπούλου και Θωμά Γούμενο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 26-9-2019 αγωγή της ήδη αναιρεσεύουσας – αναιρεσιβλήτου ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ», την από 17-10-2019 συμπληρωματική αγωγή, την από 18-2-2020 ανακοίνωση δίκης – προσεπίκληση και την από 4-3-2020 πρόσθετη παρέμβαση, που κατατέθηκαν στο Τριμελές Εφετείο Αθηνών και συνεκδικάσθηκαν. Εκδόθηκε η απόφαση 3747/2021 του ίδιου Δικαστηρίου, την αναίρεση της οποίας ζητούν οι αναιρεσειόντες με τις από 16-9-2021 και 6-1-2022 αιτήσεις τους και οι αναιρεσειόντες της από 6-1-2022 αίτησης και με τους από 5-9-2022 προσθέτους αυτής λόγους.

Κατά τη συζήτηση των αιτήσεων αυτών, που εκφωνήθηκαν από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Οι πληρεξούσιοι των αναιρεσειόντων ζήτησαν την

ΘΕΩΡΗΘΗΝ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

παραδοχή των αιτήσεών τους και οι πληρεξούσιοι της από 6-1-2022 αίτησης και των προσθέτων της αίτησης λόγων, οι πληρεξούσιοι των αναιρεσιβλήτων την απόρριψη της αίτησης του αντιδίκου τους, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Οι ανώνυμες Εταιρείες «ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΑΕ», «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ» και «ΗΛΙΟΣ ΑΕ», με την από 9.8.2018 προσφυγή – αγωγή, που άσκησαν κατά της ανώνυμης εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ» (στο εξής «ΕΤΑΔ ΑΕ») ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, που ορίστηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 10469/22-09-1999 σύμβασης της συμβολαιογράφου Περιστερίου Μαρίας Πιπιλή-Δακτυλίδου, εξέθεταν τα εξής: Ότι με την άνω σύμβαση ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ), στη θέση του οποίου υπεισήλθε στη συνέχεια, δυνάμει του ν. 2636/1998, η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "Εταιρεία Αξιοποίησης Περιουσίας Ε.Ο.Τ.", η οποία μετονομάστηκε αρχικώς, με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 2837/2000, σε "Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.", ακολούθως, με το άρθρο 2 παρ. 1 στοιχ. δ του ν. 3270/2004, σε "Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Α.Ε." και τέλος σε "Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.", ήδη αναιρεσείουσα, παραχώρησε στην πρώτη ενάγουσα εταιρία τη χρήση και εκμετάλλευση προς τουριστική αξιοποίηση έκτασης ιδιοκτησίας του, εμβαδού 241,12 στρεμμάτων, που βρίσκεται στο Λαγονήσι Αττικής, και του υπάρχοντος σε αυτήν ξενοδοχειακού συγκροτήματος (κύρια και βοηθητικά κτίσματα) καθώς και τον εν γένει εξοπλισμό και εγκαταστάσεις του, για χρονικό διάστημα 40 ετών, αρχής γενομένης από την παράδοση της μίσθιας έκτασης με το υπάρχον σε αυτή ξενοδοχειακό συγκρότημα στη μισθώτρια. Ότι με τη

Σελίδα 4 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

σύμβαση αυτή η μεν μισθώτρια ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει ετήσιο, πενταετές και εφάπαξ μίσθωμα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 της σύμβασης συνολικού ύψους 41.250.000.000 δρχ., καθώς και να πραγματοποιήσει στο μίσθιο επένδυση προϋπολογισμού ύψους 10.700.000.000 δρχ. για την ανακαίνιση υπάρχόντων κτιρίων και ανέγερση νέων, ώστε να δημιουργηθεί η ζώνη τουρισμού και αναψυχής του ν. 2160/1993, οι δε δεύτερη και τρίτη των εναγουσών ανέλαβαν την υποχρέωση να χρηματοδοτήσουν την πρώτη με κεφάλαια αντίστοιχα και ανάλογα με την υλοποίηση της επένδυσης και εγγυήθηκαν την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων που ανέλαβε η πρώτη. Ότι η ανωτέρω σύμβαση τροποποιήθηκε: α) με την υπ' αριθ. 555/10-4-2003 τροποποιητική σύμβαση της συμβολαιογράφου Αθηνών Ισαβέλλας Δημοπούλου, που καταρτίστηκε μεταξύ αφενός του Υπουργού Ανάπτυξης και της "ΕΤΑ Α.Ε." και αφετέρου των ιδίων (εναγουσών), με την οποία, μεταξύ άλλων, έναρξη της μίσθωσης ορίσθηκε η 1.3.2000, κατά την οποία παραδόθηκε ελεύθερο προς χρήση το μίσθιο, και λήξη αυτής η αντίστοιχη ημερομηνία μετά από σαράντα χρόνια, η μισθώτρια ανέλαβε την υποχρέωση να εκτελέσει επενδυτικό σχέδιο ύψους 111.114.000 ευρώ και σε κάθε περίπτωση όχι μικρότερου των 88.041.085,84 ευρώ, η "ΕΤΑ Α.Ε." ανέλαβε την υποχρέωση, κατά την πορεία εκτέλεσης του εν γένει επενδυτικού προγράμματος, να παραχωρήσει με αυτοτελή σύμβαση μίσθωσης στην πρώτη ενάγουσα για χρονικό διάστημα ίσο με την αρχική σύμβαση τη χρήση παρακείμενης έκτασης, ήτοι ακάλυπτης εδαφικής έκτασης εμβαδού 40.300 τ.μ., παρακείμενης του αρχικού μισθίου, και του έμπροσθεν αυτής αιγιαλού εμβαδού 34.300 τ.μ., και β) με την υπ' αριθ. 633/3-11-2003 συμπληρωματική μισθωτική σύμβαση ακινήτου της ίδιας ως άνω συμβολαιογράφου που καταρτίσθηκε μεταξύ αφενός του

ΘΕΩΡΗΘΕΝ
Ο Εισηγητής

Σελίδα 5 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάνου

Υπουργού Ανάπτυξης και της "ΕΤΑ Α.Ε." και αφετέρου των ιδίων (εναγουσών), με την οποία η "ΕΤΑ Α.Ε." εκμίσθωσε στην πρώτη από αυτές παρακείμενη της αρχικής έκταση συνολικού εμβαδού 85.195 τ.μ., για χρονική διάρκεια ίση με της αρχικής σύμβασης, ρητά δε συμφωνήθηκε ότι κατά τα λοιπά ισχύουν αναλογικά οι όροι που έχουν συμφωνηθεί στην υπ' αριθ. 10469/1999 αρχική σύμβαση μίσθωσης, οι δε δεύτερη και τρίτη δήλωσαν ότι εγγυώνται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων της μισθώτριας εταιρίας. Ότι η εναγομένη σκοπίμως δεν τήρησε τις συμβατικές υποχρεώσεις της και έτσι από αποκλειστική υπαιτιότητά της δεν ολοκληρώθηκε μέχρι την 28-2-2005 η αναληφθείσα από την πρώτη προσφεύγουσα – μισθώτρια επένδυση, όπως προέβλεπε η με αριθ. 555/2003 τροποποιητική σύμβαση, με αποτέλεσμα η μισθώτρια να προσφύγει στη διαιτησία με την από 19-7-2005 προσφυγή της, επί της οποίας εκδόθηκε η με αριθμό 4/2006 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, με την οποία υποχρεώθηκε η καθ' ης η προσφυγή να παραδώσει στην προσφεύγουσα την ακώλυτη χρήση της παρακείμενης έκτασης των 85.195 τ.μ., την οποία είχε εκμισθώσει σε αυτήν με την υπ' αριθ. 633/2003 συμπληρωματική σύμβαση. Ότι παρά ταύτα η καθ' ης η προσφυγή, παρά τις επανειλημμένες διαμαρτυρίες της πρώτης προσφεύγουσας, δεν παρέδωσε σε αυτήν μέχρι σήμερα την ακώλυτη χρήση της παρακείμενης έκτασης και έτσι περιήλθε σε υπερημερία ως προς την παράδοση του μισθίου από 4-12-2003, που είχε ορισθεί συμβατικώς ως δήλη ημέρα παράδοσης της χρήσης του. Ότι εν συνεχεία και κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξύ των μερών καταρτίσθηκε, ενώπιον της προαναφερόμενης συμβολαιογράφου, η με αριθμό 1175/2009 Β' τροποποιητική της αρχικής σύμβαση, με την οποία, μεταξύ άλλων, παρατάθηκε η

Σελίδα 6 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

διάρκεια της σύμβασης για άλλα 20 έτη, συμφωνήθηκε ότι θα συνεχισθεί η καταβολή από τη μισθώτρια μειωμένου συνολικά μισθώματος για το χρονικό διάστημα από 1-1-2013 έως 31-12-2020, ορίσθηκε ο προϋπολογισμός της συνολικής δαπάνης σε 263.873.674 ευρώ, προβλέφθηκε νέα προθεσμία έκδοσης των οικοδομικών αδειών μέχρι την 31-12-2011, παρατεινόμενη μέχρι την 31-12-2012, εφόσον κατά τη λήξη της εκκρεμεί η έκδοση οικοδομικής άδειας, και οι προσφεύγουσες παραιτήθηκαν από συμβατικές αξιώσεις αποζημίωσης που είχαν μέχρι τότε έναντι της καθ' ης η προσφυγή, υπό την αίρεση ότι η τελευταία θα εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις, ώστε να ολοκληρωθεί η επένδυση. Ότι, περαιτέρω, οι απαιτήσεις της πρώτης προσφεύγουσας κατά της καθ' ης από δαπάνες που κατέβαλε για κρυμμένα ελαττώματα των υφιστάμενων εντός του μισθίου οικίσκων και από δαπάνες που θα κατέβαλε για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων του κεντρικού κτιρίου, ρυθμίσθηκαν με το από 28-8-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό που προσαρτήθηκε στην ως άνω τροποποιητική σύμβαση, με το οποίο η καθ' ης αναγνώρισε ότι οφείλει στην πρώτη προσφεύγουσα τις αναγκαίες δαπάνες που έκανε για την αποκατάσταση των τεχνικών ελαττωμάτων των υφιστάμενων εντός της αρχικής έκτασης του μισθίου οικίσκων (bungalows) και ανέρχονταν στο ποσό των 24.952.181,31 ευρώ. Ότι η πρώτη προσφεύγουσα δέχθηκε να περιορίσει τις εν λόγω αξιώσεις της στο 85% του ποσού που δαπανήθηκε εκ μέρους της, ήτοι στο ποσό των 21.209.354,1 ευρώ, το οποίο συμφωνήθηκε τοκοφόρο για το χρονικό διάστημα από 1-1-2003 μέχρι και 31-12-2020 με ετήσιο επιτόκιο 5,9%, συμφωνήθηκε δε να εξοφληθεί η απαίτησή της αυτή δια συμψηφισμού με τα μισθώματα που η ίδια θα οφείλει προς την καθ' ης η προσφυγή για το χρονικό διάστημα των ετών

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισαγγελέας

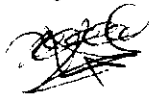
Σελίδα 7 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

2021 έως 2030, υπό την προϋπόθεση ότι θα ολοκληρωθεί το επενδυτικό έργο μέχρι την 31-12-2020 κι έτσι από το έτος 2021 θα κατέβαλε το αυξημένο ετήσιο μίσθωμα των 2.334.564,78 ευρώ, ώστε να συμψηφίζεται με αυτό μέρος της ανωτέρω απαίτησής της και να απομένει, μετά το συμψηφισμό, υπόλοιπο προς καταβολή ίσο με το ελάχιστο μίσθωμα των 427.977,50 ευρώ ετησίως. Ότι η καθ' ης η προσφυγή ανέλαβε την υποχρέωση να αποζημιώσει την πρώτη προσφεύγουσα κατά το ίδιο ποσοστό 85% και με τον ίδιο τρόπο εξόφλησης (δια συμψηφισμού με μελλοντικά μισθώματα) για αναγκαίες δαπάνες που η τελευταία θα πραγματοποιούσε προς αποκατάσταση της στατικής επάρκειας του κεντρικού κτιρίου και ότι η αξίωση για τις δαπάνες αυτές ανερχόταν στο ποσό των 1.229.420,44 ευρώ, από το οποίο τιμολογήθηκε ποσό, πλέον χαρτοσήμου, 1.070.087,55 ευρώ. Ότι εξαιτίας των αναφερόμενων υπαίτιων ενεργειών της καθ' ης η προσφυγή δεν εκδόθηκαν μέχρι σήμερα οικοδομικές άδειες, με αποτέλεσμα το ανέφικτο της επένδυσης μέχρι την 31-12-2020, η συμπεριφορά δε αυτή της καθ' ης συνιστά και αδικοπραξία, κατά τα αναλυτικότερα αναφερόμενα, και επομένως η πρώτη προσφεύγουσα δικαιούται χρηματικής ικανοποίησης λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη. Ότι η τρίτη προσφεύγουσα μετά την έκδοση της με αριθ. 4/2006 διαιτητικής απόφασης και με τη βεβαιότητα που είχε η πρώτη προσφεύγουσα ότι η επένδυση θα υλοποιηθεί στο σύνολο της, εξέδωσε την 22-3-2007 κοινό ομολογιακό δάνειο, ύψους 124.470.828 ευρώ, με ομολογιούχους δανειστές τις τράπεζες ALPHA BANK, Eurobank, Piraeus Bank και την PQH, μέρος του οποίου εκ ποσού 124.270.828 ευρώ διοχέτευσε μέσω έκδοσης δύο ομολογιακών δανείων στην πρώτη προσφεύγουσα προκειμένου η τελευταία να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο τραπεζικό δανεισμό της στον οποίο είχε προβεί για την εκτέλεση

Σελίδα 8 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

του επενδυτικού της έργου, ενώ το υπόλοιπο ποσό της οφειλής της πρώτης προσφεύγουσας εκ ποσού 200.000 ευρώ καλύφθηκε από την δεύτερη προσφεύγουσα. Ότι, λόγω της αδυναμίας της πρώτης προσφεύγουσας να εξοφλήσει του τόκους των δύο ομολογιακών δανείων, η τρίτη προσφεύγουσα περιήλθε από τον Απρίλιο του 2010 σε κατάσταση οικονομικής αδυναμίας για εξυπηρέτηση του ως άνω κοινού ομολογιακού δανείου, αδυναμία που οφειλόταν στο ότι, έχοντας δικαιολογημένα την πεποίθηση ότι θα υλοποιούνταν η επίμαχη επένδυση και θα απέφερε κέρδη στην πρώτη προσφεύγουσα, εμπιστεύθηκε την οικονομική δυνατότητα της τελευταίας να αποπληρώνει τις οφειλές της από τα δύο ενδοεταιρικά ομολογιακά δάνεια, πλην όμως διαψεύσθηκε, διότι από υπαιτιότητα της καθ' ης η προσφυγή ματαιώθηκε η υλοποίηση της επένδυσης. Ότι εξαιτίας της οικονομικής της αδυναμίας οι ληξιπρόθεσμοι τόκοι από τον Απρίλιο του 2010 μέχρι τον Ιανουάριο του 2011 ανήλθαν στο ποσό των 9.226.357 ευρώ, με αποτέλεσμα να αναγκασθεί να εκδώσει την 25-2-2011 νέο κοινό ομολογιακό δάνειο ισόποσου ύψους, που διοχετεύθηκε απευθείας στις δανειοδότριες τράπεζες προς εξόφληση της οφειλής της από τους ληξιπρόθεσμους τόκους. Ότι τελικώς το συνολικό ποσό της οφειλής της τρίτης προσφεύγουσας από ανατοκισμούς ανέρχεται στο ποσό των 9.522.527 ευρώ, για την αποκατάσταση δε της ζημίας της αυτής ευθύνεται η καθ' ης, ενώ εξαιτίας της παράνομης και αντισυμβατικής συμπεριφοράς της τελευταίας επλήγη η φήμη και αξιοπιστία των δεύτερης και τρίτης των προσφευγουσών, με αποτέλεσμα να δικαιούνται χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστησαν. Με βάση τα παραπάνω οι προσφεύγουσες - ενάγουσες ζητούσαν με την άνω προσφυγή - αγωγή τους, μεταξύ άλλων, : α) να υποχρεωθεί η καθ' ης η προσφυγή να καταβάλει στην πρώτη προσφεύγουσα

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

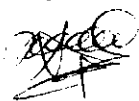

Σελίδα 9 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

το συνολικό ποσό των 52.161.634 ευρώ για διαφυγόντα κέρδη, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, β) να καταργηθούν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 288 ΑΚ, οι δύο συμφωνίες που διαλαμβάνονται στο από 28-8-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό, περί περιορισμού του ποσού των αναγκαίων δαπανών προς αποκατάσταση των ελαττωμάτων των οικίσκων από το ποσό των 24.952.181,31 ευρώ στο ποσό των 21.209.354,11 ευρώ και της παράτασης του ληξιπρόθεσμου της απαίτησης της πρώτης προσφεύγουσας και συμψηφισμό με μελλοντικά μισθώματα από 1-1-2021, γ) να υποχρεωθεί η καθ' ης να καταβάλει στην πρώτη προσφεύγουσα το ποσό των 24.952.181,31 ευρώ, μετά τελών χαρτοσήμου 2,4%, νομιμοτόκως κατά τα αναλυτικότερα εκτιθέμενα, δ) να καταργηθούν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 288 ΑΚ, οι δύο συμφωνίες που διαλαμβάνονται στο από 28-8-2009 ιδιωτικό συμφωνητικό, περί περιορισμού του ποσού των αναγκαίων δαπανών προς αποκατάσταση των ελαττωμάτων του κεντρικού κτιρίου από το ποσό του 1.229.420,44 ευρώ στο ποσό του 1.045.420,44 ευρώ και της παράτασης του ληξιπρόθεσμου της αντίστοιχης απαίτησης της πρώτης προσφεύγουσας και συμψηφισμό με μελλοντικά μισθώματα από 1-1-2021, ε) να υποχρεωθεί η καθ' ης η προσφυγή να καταβάλει στην πρώτη προσφεύγουσα το ποσό του 1.229.420,44 ευρώ μετά τελών χαρτοσήμου 2,4%, νομιμοτόκως με τον τόκο επιδικίας, άλλως υπερημερίας, από την επίδοση της αγωγής, στ) να υποχρεωθεί η καθ' ης να καταβάλει στην πρώτη προσφεύγουσα το ποσό των 5.000.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, εντόκως από την επίδοση της αγωγής, ζ) να υποχρεωθεί η καθ' ης η προσφυγή να καταβάλει στην τρίτη προσφεύγουσα (ΗΛΙΟΣ ΑΕ) το ποσό των 9.522.527 ευρώ, ως αποζημίωση για τη θετική ζημία της και το ποσό των 5.000.000 ευρώ, ως χρηματική

ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, εντόκως από την επίδοση της αγωγής, και η) να υποχρεωθεί η καθ' ης η προσφυγή να καταβάλει στη δεύτερη προσφεύγουσα (ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ.) το ποσό του 1.000.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, εντόκως από την επίδοση της αγωγής. Επί της άνω προσφυγής – αγωγής εκδόθηκε η υπ' αριθ. 20/2019 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, με την οποία, αφού κρίθηκε α) ότι όλοι οι όροι της αρχικής σύμβασης ισχύουν και για τις διαφορές που ανακύπτουν από την εφαρμογή και εκτέλεση των τροποποιητικών συμβάσεων, β) ότι η ρήτρα διαιτησίας καταλαμβάνει όχι μόνον την πρώτη ενάγουσα και την εναγομένη, που είναι οι άμεσα συμβαλλόμενοι, αλλά και τις δεύτερη και τρίτη των εναγουσών, που συμβλήθηκαν ως εγγυήτριες της πρωτοφειλέτριας πρώτης ενάγουσας, γ) ότι από την επίμαχη διαιτητική ρήτρα καλύπτονται όχι μόνον οι διαφορές που αφορούν στη διάγνωση της παραβάσεως των εκατέρωθεν υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών κατά τη λειτουργία της σύμβασης, αλλά και εκείνες που αφορούν σε παρεπόμενες δευτερογενείς αξιώσεις αποζημίωσης, που ανακύπτουν εξαιτίας της παραβάσεως των υποχρεώσεων αυτών, άρα και τις τυχόν αξιώσεις αποζημίωσης των δεύτερης και τρίτης των εναγουσών, από τη μη εκπλήρωση της εκ μέρους της εκμισθώτριας ανειλημμένης υποχρεώσεώς της από την υπ' αριθ. 633/2003 συμπληρωματική σύμβαση, και δ) ότι η ανώνυμη τραπεζική εταιρία EUROBANK δεν κατέστη, δυνάμει της από 18.2.2014 σύμβασης ενεχυρίασης απαιτήσεων, ειδική διάδοχος της πρώτης ενάγουσας, η οποία παραμένει δικαιούχος τους, με συνέπεια να απορριφθεί η προβληθείσα από την εναγομένη ένσταση περί ελλείψεως δικαιοδοσίας του Διαιτητικού Δικαστηρίου να επιληφθεί της διαφοράς, ως προς τις ασκούμενες με την αγωγή αξιώσεις

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισπληρωτής

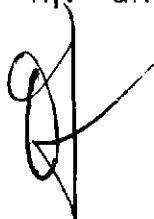

των δεύτερης και τρίτης των εναγουσών, ως αβάσιμη, καθώς και ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι δυνάμει της άνω από 18.2.2014 σύμβασης ενεχυρίασης απαιτήσεων, δικαιούχος των ένδικων απαιτήσεων της πρώτης ενάγουσας είναι πλέον η EUROBANK, στη συνέχεια, Α) απορρίφθηκε η αγωγή ως μη νόμιμη ως προς τις δεύτερη και τρίτη των εναγουσών, τόσο ως προς τη βάση της από τη σύμβαση όσο και από τη βάση της αδικοπραξίας, Β) έγινε δεκτή, κατά ένα μέρος, και ως ουσία βάσιμη η αγωγή ως προς την πρώτη ενάγουσα και υποχρεώθηκε η εναγομένη να καταβάλει σ' αυτήν: α) το ποσό των 34.678.834 ευρώ για διαφυγόντα κέρδη, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, β) το ποσό των 21.209.354 ευρώ για τη θετική ζημία της, αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου, με το συμφωνηθέντα τόκο εκ 5,9% ετησίως για το χρονικό διάστημα από 1-1-2003 μέχρι την επίδοση της αγωγής, έκτοτε δε με τον ισχύοντα τόκο επιδικίας, και γ) το ποσό του 1.045.007 ευρώ για τη θετική ζημία της, αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής. Κατά της απόφασης αυτής η εναγομένη άσκησε κατά των εναγουσών, ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, αρχικά την από 26.9.2019 αγωγή της, με την οποία ζήτησε την ακύρωσή της και (επικουρικά) την αναγνώριση της ανυπαρξίας της, για τους αναφερόμενους σ' αυτήν λόγους, και στη συνέχεια την από 17.10.2019 συμπληρωματική αγωγή, με την οποία ζήτησε την ακύρωση της ίδιας απόφασης, για τον αναφερόμενο σ' αυτήν λόγο. Ακολούθως, οι εναγόμενες ως άνω εταιρίες, κατέθεσαν ενώπιον του Εφετείου Αθηνών: α) Την από 18.2.2020 ανακοίνωση δίκης - προσεπίκληση κατά της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E», ενεργούσας αφενός για την ίδια και αφετέρου με την ιδιότητά της ως εκπροσώπου των ομολογιούχων τραπεζικών δανειστών του από 22/312007

Σελίδα 12 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάνου

ομολογιακού δανείου εκδόσεως της τρίτης εναγομένης και ως διαχειρίστριας των απαιτήσεων που απορρέουν από το δάνειο αυτό, και β) την από 18.2.2020 ανακοίνωση δίκης - προσεπίκληση που στρέφεται κατά των Κωνσταντίνου Μαντωνανάκη, Παντελή Μαντωνανάκη και Άννας Μαντωνανάκη, οι οποίοι εγγυήθηκαν ως αυτοφειλέτες για τις απαιτήσεις των ομολογιούχων δανειστών που απορρέουν από τα αναφερόμενα δάνεια, παρέχοντας επιπλέον υπέρ των τελευταίων ενέχυρο επί των μετοχών εκδόσεως της πρώτης προσεπικαλούσας που ανήκουν στην κυριότητά τους. Τέλος, οι ως άνω καθ' ων στην υπό στοιχ. β' προσεπίκληση κατέθεσαν την από 5.3.2020 πρόσθετη παρέμβασή τους υπέρ των προσεπικαλουσών και κατά της "ΕΤΑΔ ΑΕ" με ιδιαίτερο δικόγραφο, ζητώντας να απορριφθούν οι δύο συνεκδικαζόμενες αγωγές, επικαλούμενοι ως έννομο συμφέρον τους που δικαιολογεί την παρέμβαση αυτή ότι, εάν γίνουν δεκτές οι αγωγές και ακυρωθεί η προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση, κινδυνεύει να απενεργοποιηθεί το δικαίωμα ενεχύρου, σε ποσοστό 80% επ' αυτών που ήδη επιδικάσθηκαν, που η πρώτη των προσεπικαλουσών έχει συστήσει υπέρ των ομολογιούχων δανειστών δυνάμει των προαναφερθεισών συμβάσεων δανείου και να τεθούν σε κίνδυνο αναγκαστικής ρευστοποίησης οι δικές τους εξασφαλίσεις. Επί των άνω αγωγών, προσεπικλήσεων και πρόσθετης παρέμβασης εκδόθηκε η υπ' αριθ. 3747/2021 οριστική απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την οποία α) απορρίφθηκαν οι άνω προσεπικλήσεις, ως μη εμπίπτουσες σε καμία από τις περιπτώσεις των άρθρων 86, 87 και 88 ΚΠολΔ, με συνέπεια να μη συντρέχει συγκεκριμένο άμεσο έννομο συμφέρον των προσεπικαλουσών να προσεπικαλέσουν τους καθ' ων η προσεπίκληση στην ανοιγείσα δίκη, β) απορρίφθηκε η άνω πρόσθετη παρέμβαση, με την αιτιολογία ότι οι προσθέτως

ΞΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

παρεμβαίνοντες δεν δικαιολογούν έννομο συμφέρον για την έκβαση της δίκης υπέρ των προσεπικαλουσών, διότι οι υπ' αυτών επικαλούμενες συνέπειες από την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, από την άποψη του πραγματικού και νομικού ζητήματος, δεν θίγουν ευθέως τα έννομα συμφέροντα τους, τα οποία συνεπώς δεν απειλούνται από το δεδουλευμένο ή την εκτελεστότητα της αποφάσεως, που θα εκδοθεί, αφού δεν συντρέχει καμία από τις περιπτώσεις των άρθρων 325 έως 329 και 919 περ. 1 ΚΠολΔ, ούτε τίθενται σε διακινδύνευση από άλλες, αντανακλαστικές συνέπειες αυτής, και γ) απορρίφθηκαν οι δύο άνω αγωγές (κύρια και συμπληρωματική) και δη καθόσον μεν αφορά τις δεύτερη και τρίτη των εναγομένων ως απαράδεκτες, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφεροντός τους προς ακύρωση, άλλως αναγνώριση της ανυπαρξίας της προσβαλλόμενης διαιτητικής απόφασης, καθόσον δε αφορά την πρώτη εναγόμενη ως αβάσιμη. Κατά της απόφασης αυτής η ενάγουσα «ΕΤΑΔ ΑΕ» και οι προσθέτως παρεμβαίνοντες Παντελής Μαντωνανάκης και Άννα Μαντωνανάκη, άσκησαν τις από 6.1.2022 και 16.9.2021, αντίστοιχα, αιτήσεις αναιρέσεως, οι οποίες πρέπει να συνεκδικασθούν, διότι είναι συναφείς αλλά και διότι έτσι διευκολύνεται και επιταχύνεται η δίκη και επέρχεται μείωση των εξόδων, σύμφωνα με το άρθρο 246 ΚΠολΔ που εφαρμόζεται και στην αναιρετική δίκη κατά το άρθρο 573 του ίδιου Κώδικα.

Α.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022 ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022 ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ» και το διακριτικό τίτλο «ΕΤΑΔ ΑΕ».

Σελίδα 14 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

Κατά το άρθρο 569 παρ. 2 εδ. α' ΚΠολΔ, "Οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης ως προς τα ίδια κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται με αυτά, ασκούνται μόνο με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, τριάντα τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται πριν από την ίδια προθεσμία στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσιβλήτου, αν αυτός επισπεύδει τη συζήτηση...". Στην προκειμένη περίπτωση, ως ημέρα συζήτησης ενώπιον του Α2 Τμήματος του Αρείου Πάγου της κρινόμενης από 6-1-2022 αίτησης της «ΕΤΑΔ ΑΕ», για αναίρεση της υπ' αριθ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, ορίστηκε, με επίσπευση της αναιρεσείδουσας, η αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμος (30-1-2023), η δε αιτούσα άσκησε πρόσθετους λόγους αναίρεσης με το από 5-9-2022 ιδιαίτερο δικόγραφο, που κατατέθηκε στη γραμματεία του παρόντος Δικαστηρίου την 3-11-2022, δηλαδή τουλάχιστον τριάντα ημέρες πριν την ορισθείσα ως άνω δικάσιμο. Από τις υπ' αριθ. 5801^{Ε'} και 5801^{Ε'}/11-11-2022 εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών Παναγιώτη Παρασκευόπουλου και την υπ' αριθ. 3998/11.11.2022 έκθεση επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας του Εφετείου Ανατολικής Κρήτης, με έδρα το Πρωτοδικείο Λασιθίου, Αικατερίνης Τραγάνη, τις οποίες επικαλείται και προσκομίζει νόμιμα η αναιρεσείδουσα, η οποία και επέσπευσε τη συζήτηση, προκύπτει ότι πιστό αντίγραφο του δικογράφου των άνω προσθέτων λόγων επιδόθηκε στις αναιρεσίβλητες, στις 11-11-2022, ήτοι τουλάχιστον τριάντα πλήρεις ημέρες πριν από την ορισθείσα ως άνω δικάσιμο.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

Επομένως, οι πρόσθετοι αυτοί λόγοι ασκήθηκαν νομότυπα και εμπρόθεσμα, είναι παραδεκτοί και πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω μαζί με την άνω από 6.1.2022 αίτηση αναιρέσεως.

I. Πρώτος λόγος αναιρέσεως για την απόρριψη των αγωγών ως προς τις δεύτερη και τρίτη των προσφευγουσών – εναγουσών, ελλείπει εννόμου συμφέροντος. Υπέρβαση εξουσίας, αναφορικά με την επικαλούμενη έλλειψη δικαιοδοσίας του Διαιτητικού Δικαστηρίου ως προς τις δεύτερη και τρίτη των προσφευγουσών – εναγουσών.

(πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου της κύριας ακυρωτικής αγωγής σχετικά με το κεφάλαιο της διαιτητικής απόφασης επί της προσφυγής - αγωγής των δεύτερης και τρίτης των εναγουσών)

Η διαιτησία, ως συμβατικά επιλεγμένη δεσμευτική εκδίκαση ορισμένης διαφοράς από διαιτητές, αντί των κρατικών δικαστηρίων, είναι ιδιαίτερη μορφή οργάνωσης, ακολουθητέας διαδικασίας και απαιτούμενων δικονομικών προϋποθέσεων για την παροχή δικαστικής προστασίας, με την έννοια ότι η προστασία αυτή δεν παρέχεται από κρατικά δικαστήρια, αλλά κατά την ελεύθερη επιλογή των διαδίκων από όργανα ή πρόσωπα της επιλογής τους. Η σχέση της διαιτησίας προς την τακτική δικαιοσύνη, υπό την ισχύ του ΚΠολΔ, διαμορφώθηκε ως σχέση δύο παράλληλων δικαιοδοτικών πράξεων, που αποκλείονται αμοιβαία. Ως γνήσια δικαιοδοτική πράξη, η διαιτητική απόφαση, από την έκδοσή της, παράγει δεδουλευμένο υπό τις διαγραφόμενες στο άρθρο 896 ΚΠολΔ, προϋποθέσεις, (εφαρμοζόμενων προς τούτο των διατάξεων των άρθρων 322, 324 έως 330, 332 έως 334

ΚΠολΔ) και εξοπλίζεται με εκτελεστότητα κατ' άρθρο 904 παρ. 2 εδαφ. Β ΚΠολΔ. Για την τήρηση όμως των στοιχειωδών δικαιοδοτικών εγγυήσεων εκ μέρους των διαιτητών και τη συμμόρφωσή τους προς τη βασική αυτή επιταγή, θεματοφύλακας παραμένει το κράτος μέσω των πολιτειακών (τακτικών) δικαστηρίων. Η ενεργός ανάμειξη των τελευταίων εκδηλώνεται με τον έλεγχο της διαιτητικής αποφάσεως, μέσω κυρίως της αγωγής ακυρώσεως, κατ' άρθρο 897 επ. ΚΠολΔ (Ολ.ΑΠ 14/2015, ΑΠ 738/2019, ΑΠ 398/2018). Έτσι, κατά τη διάταξη του άρθρου 897 παρ. 4 ΚΠολΔ, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, ολικά ή εν μέρει, μόνο με δικαστική απόφαση, αν εκείνοι που την εξέδωσαν ενήργησαν υπερβαίνοντας την εξουσία που τους παρέχει η συμφωνία για τη διαιτησία. Κατά την αληθινή έννοια της διάταξης αυτής στον όρο «υπέρβαση εξουσίας», ως λόγος ακύρωσης διαιτητικής απόφασης υπάγεται η περίπτωση κατά την οποία οι διαιτητές δικάζουν για αντικείμενο, το οποίο δεν έχει υποβληθεί σ' αυτούς με τη συμφωνία για τη διαιτησία ή κείται πέραν αυτής, όχι δε και εκείνη κατά την οποία την απόφασή τους για την παραδοχή ή την απόρριψη αιτήματος που τους έχει υποβληθεί στηρίζουν όχι στα πραγματικά περιστατικά τα οποία οι διάδικοι επικαλέστηκαν, αλλά σε άλλα, που μολονότι δεν προτάθηκαν, ωστόσο προέκυψαν από το αποδεικτικό υλικό που τους υποβλήθηκε, χωρίς πάντως να καταφύγουν στις ιδιωτικές τους γνώσεις, ήτοι όταν υποπίπτουν στη δικονομική πλημμέλεια της παρά το νόμο λήψεως υπόψη πραγμάτων που δεν προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης (Ολ.ΑΠ 13/1995). Για την κρίση, δηλαδή, αν πρόκειται για υπέρβαση ή όχι, αποφασιστικά είναι τα όρια που θέτει η διαιτητική συμφωνία σε συνδυασμό με το περιεχόμενο και τα αιτήματα της αίτησης-προσφυγής στη διαιτησία. Δεν αποτελεί,

ΘΕΩΡΗΘΗ
Ο Εισηγητής

όμως, υπέρβαση εξουσίας η εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου, η έλλειψη αιτιολογίας της διαιτητικής απόφασης ή η κακή εκτίμηση πραγματικών περιστατικών από το διαιτητικό δικαστήριο κατά την παραδοχή ή απόρριψη των σχετικών αξιώσεων των διαδίκων, που συνομολόγησαν τη συμφωνία της διαιτησίας και από την κατ' ακολουθίαν αυτής εσφαλμένη ουσιαστική κρίση (ΑΠ 1361/2018, ΑΠ 98/2016, ΑΠ 662/2011). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 901 παρ. 1 στοιχ. α' ΚΠολΔ, μπορεί να επιδιωχθεί, με αγωγή ή ένσταση, η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας, β) αν η απόφαση εκδόθηκε επάνω σε αντικείμενο που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία, γ) αν η απόφαση εκδόθηκε σε διαιτητική δίκη που έγινε κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου. Με τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 897 αριθ. 4 και 901 παρ. 1^ο ΚΠολΔ, θεσπίζεται αφενός μεν η ακυρωσία και αφ' ετέρου η ανυπαρξία διαιτητικής αποφάσεως, όταν η διαφορά για την οποία αποφάνθηκαν οι διαιτητές δεν έχει υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους. Το πότε η διαιτητική απόφαση είναι ακυρώσιμη και πότε ανύπαρκτη, εξαρτάται από τη συνομολόγηση συμφωνίας για διαιτησία. Έτσι, αν οι διαιτητές στηρίζουν την εξουσία τους σε ανύπαρκτη συμφωνία για διαιτησία, τότε η απόφαση τους είναι και αυτή ανύπαρκτη. Αν, αντίθετα, οι διαιτητές αντλούν μεν την εξουσία τους από υπαρκτή συμφωνία, αλλά την επέκτειναν και στην επίλυση διαφορών, οι οποίες με το συνυποσχετικό δεν έχουν υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους, ή βάσει του νόμου πλέον αποκλείονται από τη δικαιοδοσία τους, τότε η απόφασή τους είναι όχι ανύπαρκτη, αλλ' ακυρώσιμη (ΑΠ 1281/2019, ΑΠ 354/2018, ΑΠ 272/2016). Περαιτέρω, οι ανωτέρω διατάξεις, με τις οποίες θεσπίζεται η ανυπαρξία και η ακυρωσία των διαιτητικών

Σελίδα 18 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

αποφάσεων, είναι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, η δε παραβίασή τους ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο ως πλημμέλεια από το άρθρο 559 αρ. 1 ή 19 του ΚΠολΔ (ΟΛ.ΑΠ 14/2015, ΑΠ 811/2019, ΑΠ 354/2018, ΑΠ 272/2016). Ειδικότερα, κατά τη διάταξη του άρθρ. 559 αριθ. 1 του ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται μόνο αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συντρέχουν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 14/2015, ΟΛΑΠ 7/2006, ΟΛΑΠ 4/2005). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 8 περ. β' ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναιρέσεως και όταν το δικαστήριο της ουσίας, παρά το νόμο, δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως "πράγματα", κατά την άνω διάταξη, νοούνται οι αυτοτελείς πραγματικοί ισχυρισμοί που τείνουν στη θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση του ασκουμένου με την αγωγή, ένσταση ή αντένσταση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος (ΟΛ.ΑΠ 3/1997). Ο λόγος αυτός δεν στοιχειοθετείται, αν το δικαστήριο που δίκασε έλαβε υπόψη του προταθέντα ισχυρισμό και τον απέρριψε για οποιοδήποτε λόγο, τυπικό ή ουσιαστικό (ΟΛ.ΑΠ 25/2003, ΑΠ 5/2020, ΑΠ 2111/2017). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 899 παρ. 1 ΚΠολΔ, την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν εκείνοι που συνομολόγησαν τη συμφωνία για τη διαιτησία και καθένας που έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 68 ΚΠολΔ, απαιτείται και για την άσκηση της κατά το άρθρο 901

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

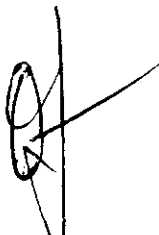
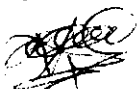

παρ. 1 ΚΠολΔ αγωγή αναγνώρισης της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης. Το έννομο συμφέρον στις αγωγές αυτές επιτελεί συγχρόνως και νομιμοποιητική λειτουργία, οπότε οι δύο αυτές διαδικαστικές προϋποθέσεις αλληλεπικαλύπτονται. Επομένως, νομιμοποιείται ενεργητικά να ασκήσει τόσο την ακυρωτική αγωγή, όσο και την αναγνωριστική της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης αγωγή, υπό τον απαραίτατο όρο ότι βλάπτεται από τον επικαλούμενο λόγο, κατ' αρχάς ο διάδικος της διαιτητικής δίκης που ηττήθηκε ή ο διάδικος της διαιτητικής δίκης που νίκησε μεν, αλλά έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει την ακύρωσή της (ΑΠ 1679/2018). Το συμφέρον αυτό είναι δυνατόν να υπάρχει και όταν ο διάδικος που νίκησε βλάπτεται από την αιτιολογία της απόφασης και, συγκεκριμένα, αν απ' αυτή δημιουργείται δεδικασμένο σε βάρος του σε άλλη δίκη, αν δηλαδή η αιτιολογία της απόφασης αποτελεί στοιχείο του δικαιώματος, που κρίθηκε στη δίκη και στηρίζει το διατακτικό της, οπότε αυτός (νικήσας διάδικος) δικαιούται να ζητήσει την αναίρεσή της κατά τη μη ορθή μόνο αιτιολογία της. Τέτοιο έννομο συμφέρον, όμως, δεν υπάρχει όταν η αγωγή απορρίπτεται ως μη νόμιμη ή ουσιαστικά αβάσιμη, ενώ κατά τον αναιρεσειόντα - εναγόμενο έπρεπε ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη. Τούτο δε διότι, για τον εναγόμενο η απόρριψη της αγωγής ως μη νόμιμης είναι επωφελέστερη από την απόρριψη αυτής για τυπικό λόγο, δηλαδή ως αόριστης ή απαράδεκτης (ΑΠ 22/2020, ΑΠ 2315/2009). Για το παραδεκτό δε της αγωγής του νικήσαντος διαδίκου, θα πρέπει αυτός να επικαλείται στο δικόγραφο της αγωγής τη συνδρομή της προαναφερομένης προϋπόθεσης, δηλαδή την παραγωγή, από την απόφαση, δεδικασμένου, (υπό την ανωτέρω έννοια) δυσμενούς γι' αυτόν και επωφελούς για τον αντίδικο, σε μεταγενέστερη μεταξύ τους δίκη (ΑΠ 87/2022, ΑΠ 109/2020). Εξάλλου, από τις διατάξεις των

Σελίδα 20 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

άρθρων 322, 324, 331 ΚΠολΔ συνάγεται ότι δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων, με την ίδια ιδιότητα, μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το αυτό αντικείμενο και την αυτή ιστορική και νομική αιτία. Το δεδικασμένο καλύπτει, ως ενιαίο σύνολο, ολόκληρο το δικανικό συλλογισμό, βάσει του οποίου το δικαστήριο κατέληξε στην αναγνώριση της επίδικης έννομης σχέσης. Συγκεκριμένα καλύπτει: α) το δικαίωμα που κρίθηκε, δηλαδή την έννομη σχέση που αναγνωρίστηκε, β) την ιστορική αιτία που έγινε δεκτή από την απόφαση, υπό την έννοια των πραγματικών περιστατικών που ήταν αναγκαία για τη διάγνωση της έννομης σχέσεως, και γ) τη νομική αιτία, δηλαδή το νομικό χαρακτηρισμό που δόθηκε από το δικαστήριο στα πραγματικά περιστατικά, κατά την υπαγωγή τους στη σχετική διάταξη του νόμου, την οποία εφάρμοσε (ΑΠ 916/2021, ΑΠ 1599/2017, ΑΠ 1137/2006). Ειδικότερα, έννομη σχέση κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, είναι το σύνολο των εννόμων συνεπειών που κρίθηκαν τελεσίδικα και όχι τα πραγματικά γεγονότα που γέννησαν ή απέσβησαν τις έννομες συνέπειες. Ταυτότητα νομικής αιτίας υπάρχει, όταν σε μεταγενέστερη δίκη ανακύπτει ως νομικό γεγονός παραγωγικό, τροποποιητικό ή καταργητικό της επίδικης έννομης σχέσης, αυτό που στηρίζει ήδη τελεσίδικη απόφαση, δηλαδή απαιτείται ταυτότητα της διάταξης που συγκρότησε τη μείζονα πρόταση του δικανικού συλλογισμού της τελεσίδικης απόφασης προς τη διάταξη που επικαλείται ρητά ή σιωπηρά ο ενάγων προκειμένου να στηρίζει τη νέα του αγωγή, ενώ ταυτότητα ιστορικής αιτίας υπάρχει όταν τα περιστατικά που συγκροτούν το πραγματικό της νομικής διάταξης που εφαρμόστηκε σε προηγούμενη δίκη, είναι τα ίδια με αυτά που συγκροτούν το πραγματικό της εφαρμοστέας και στη νέα δίκη νομικής διάταξης (ΑΠ 916/2021, ΑΠ 893/2019).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισιγητής

Σελίδα 21 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάνου

Τέλος, το δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα, που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήταν υλικά αρμόδιο να αποφασίσει και για τα εν λόγω ζητήματα (ΑΠ 916/2021, ΑΠ 1599/2017). Ειδικότερα, κατά το άρθρο 331 ΚΠολΔ, το δεδικασμένο υφίσταται για προδικαστικό ζήτημα που κρίνεται παρεμπιπτόντως και αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση του κύριου ζητήματος. Ως παρεμπίπτον (προδικαστικό) ζήτημα νοείται άλλη έννομη σχέση ή δικαίωμα ή συνέπεια του ουσιαστικού δικαίου, από το οποίο εξαρτάται η κρίση επί του κυρίου ζητήματος της δίκης, δηλαδή το δεδικασμένο επεκτείνεται σε εκείνο το προδικαστικό ζήτημα, το οποίο η απόφαση έκρινε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση στηρίζει τη διαγνωσθείσα ή απαγγελθείσα απ' αυτήν έννομη συνέπεια. Έτσι, δεδικασμένο από τελεσίδικη απόφαση δημιουργείται και όταν το αντικείμενο της μεταγενέστερης δίκης, που διεξάγεται μεταξύ των ιδίων προσώπων, είναι διαφορετικό από τη δίκη που προηγήθηκε, έχει όμως ως αναγκαία προϋπόθεση την ύπαρξη του δικαιώματος που κρίθηκε στη δίκη εκείνη, όπως συμβαίνει όταν στη νέα δίκη πρόκειται να κριθεί η ίδια δικαιολογική σχέση και το ίδιο νομικό ζήτημα μ' αυτό που κρίθηκε με την προηγούμενη απόφαση (Ολ ΑΠ 10/2002, ΑΠ 1327/2021, ΑΠ 1599/2021). Το δεδικασμένο του άρθρου 331 ΚΠολΔ δεν αφορά ούτε πραγματικά περιστατικά ούτε βέβαια αξιολογικές κρίσεις. Το δεδικασμένο εκτείνεται μόνο σε δικαίωμα που κρίθηκε (άρθρο 324 ΚΠολΔ). Η κατά το άρθρο 331 ΚΠολΔ αυτοτελής κάλυψη του προδικαστικού ζητήματος εναρμονίζεται με τη ρύθμιση του άρθρου 322 ΚΠολΔ στο μέτρο που προδικαστικό ζήτημα στην έννοια του άρθρου 331 ΚΠολΔ αποτελούν μόνον οι προδικαστικές έννομες συνέπειες (και όχι τυχόν πραγματικά γεγονότα ή νομικές έννοιες κ.λπ.), κατά τον ίδιο ακριβώς λόγο

Σελίδα 22 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

που σύμφωνα με τη βασική ρύθμιση του άρθρου 322 ΚΠολΔ αντικείμενο του δεδικασμένου γενικώς μπορούν να αποτελέσουν μόνον έννομες σχέσεις (ΑΠ 108/2019).

Στην προκειμένη περίπτωση, η αναιρεσείουσα με το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου της από 26.9.2019 αγωγής της προέβαλε τον ισχυρισμό περί εκδόσεως της διαιτητικής απόφασης καθ' υπέρβαση της εξουσίας του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ως προς τις δεύτερη και τρίτη των προσφευγουσών – εναγουσών, ως προς τις οποίες απορρίφθηκε η αγωγή ως μη νόμιμη, καθόσον η συμφωνία για τη διαιτησία δεν καταλαμβάνει διαφορές μεταξύ αυτής και των άνω εναγουσών και συνεπώς το Διαιτητικό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να κρίνει την από 9.8.2018 αγωγή ως προς αυτές (άρθρο 897 αριθ. 4 ΚΠολΔ). Επικουρικά, προέβαλε τον ισχυρισμό περί ανυπαρξίας της διαιτητικής απόφασης, επειδή για τις δεύτερη και τρίτη των προσφευγουσών - εναγουσών δεν είχε συνομολογηθεί συμφωνία διαιτησίας (άρθρο 901 παρ. 1 περ. α' ΚΠολΔ). Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα ισχυρίσθηκε ότι το Διαιτητικό Δικαστήριο εσφαλμένα δέχθηκε ότι η επίμαχη διαιτητική ρήτρα καταλαμβάνει όχι μόνο την πρώτη ενάγουσα και την ίδια, που είναι οι αμέσως συμβαλλόμενες στην υπ' αριθ. 10469/22.9.1999 αρχική σύμβαση, καθώς και στην υπ' αριθ. 633/2003 συμπληρωματική σύμβαση και την υπ' αριθ. 1175/20.10.2009 τροποποιητική σύμβαση, αλλά και τις δεύτερη και τρίτη ενάγουσες, οι οποίες συμβλήθηκαν εκ τρίτου σε όλες αυτές τις συμβάσεις, ως εγγυήτριες της πρωτοφειλέτριας πρώτης ενάγουσας, ενώ έπρεπε να κρίνει ότι η ένδικη αγωγή δεν ασκήθηκε παραδεκτά ως προς τις δεύτερη και τρίτη των εναγουσών, διότι δεν υπήρχε διαιτητική συμφωνία στην οποία να είναι συμβαλλόμενα μέρη αυτές, και συνεπώς πρέπει να εξαφανισθεί στο σύνολό της, η προσβαλλόμενη απόφαση για τον

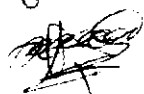
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

προβλεπόμενο στο άρθρο 897 αριθ. 4 ΚΠολΔ λόγο, άλλως να αναγνωρισθεί η ανυπαρξία της για τον προβλεπόμενο στο άρθρο 901 παρ. 1 στοιχ. α ΚΠολΔ λόγο, ενόψει του ότι η συμμετοχή στη διαιτητική δίκη τρίτου προσώπου που δεν καταλαμβάνεται από τη συμφωνία διαιτησίας, καθιστά συνολικά τη διαδικασία παράνομη. Στο δικόγραφο της άνω αγωγής της η ενάγουσα δεν ανέφερε σε τι συνίσταται το έννομο συμφέρον της για ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, άλλως αναγνώριση της ανυπαρξίας της ως προς τις δεύτερη και τρίτη ενάγουσες, ενόψει του ότι ως προς αυτές είχε απορριφθεί ως μη νόμιμη η άνω προσφυγή - αγωγή, περιοριζόμενη στην όλως αόριστη αναφορά ότι τον προταθέντα στο Διαιτητικό Δικαστήριο ισχυρισμό της περί μη καταλήψεως των εν λόγω εναγουσών από τη ρήτρα διαιτησίας, προτείνει ήδη «...και προς ακύρωση/αναγνώριση της ανυπαρξίας της απόφασης, μολονότι επί της ουσίας οι αξιώσεις των εταιριών αυτών απορρίφθηκαν, έχοντας έννομο συμφέρον να κριθεί ως μη νόμιμη η προσφυγή τους στη διαιτησία...», όπως επί λέξει ανέφερε. Για πρώτη φορά με τις κατατεθείσες ενώπιον του Εφετείου Αθηνών προτάσεις της ισχυρίστηκε ότι το έννομο συμφέρον της προκύπτει εκ του ότι, διαφορετικά, δηλαδή εάν δεν ακυρωθεί η απόφαση ως προς αυτές τις εναγόμενες, «θα παράγεται δεδικασμένο για το δικονομικό ζήτημα της καταλήψεως (των εναγομένων) από τη ρήτρα διαιτησίας (ΚΠολΔικ 322) το οποίο αυτοτελώς την βλάπτει». Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε τις αγωγές (κύρια και συμπληρωματική) ως προς τις δεύτερη και τρίτη των εναγουσών ως απαράδεκτες, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «Περαιτέρω, όσον αφορά την δεύτερη και την τρίτη των εναγομένων λεκτέα τα ακόλουθα: Η ενάγουσα ζητεί τη συνολική εξαφάνιση της διαιτητικής απόφασης άλλως την αναγνώριση της ανυπαρξίας της,

Σελίδα 24 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

ισχυριζόμενη ειδικά στον ΙΙ.1 λόγο της πρώτης από τις προαναφερθείσες αγωγές ότι το Διαιτητικό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να κρίνει την προσφυγή ως προς τη δεύτερη και τρίτη από τις εναγόμενες, διότι δεν καταλαμβάνονται από την ρήτρα διαιτησίας που αναφέρεται στο άρθρο 25 της υπ' αρ. 10469/22.9.1999 συμβολαιογραφικής σύμβασης μισθώσεως, καθόσον δεν υφίσταται έγγραφος τύπος για τη συμφωνία διαιτησίας με αυτές, ότι ως εγγυήτριες αυτές δεν καταλαμβάνονται από τη ρήτρα διαιτησίας που συνήφθη μεταξύ δανειστή και οφειλέτη, ότι εν πάση περιπτώσει δεν είναι πλέον εγγυήτριες και δεν τελούν σε σχέση αναγκαστικής ομοδικίας με την «ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε.» κι ότι οι επικαλούμενες ζημίες αυτών δεν αποτελούν αντικείμενο της διαιτητικής ρήτρας, ισχυριζόμενη περαιτέρω ότι η συμμετοχή στη διαιτητική δίκη προσώπου που δεν καταλαμβάνεται από τη συμφωνία διαιτησίας καθιστά συνολικά τη διαδικασία παράνομη και μολονότι, ως αυτολεξεί αναφέρει «επί της ουσίας οι αξιώσεις των εταιριών αυτών απορρίφθηκαν κατ' ουσίαν». Κατ' αρχάς, ακόμη και αν θεωρηθούν αληθή όσα η ενάγουσα ανωτέρω ισχυρίζεται, αυτά δεν συμπαρασύρουν σε ακυρότητα ολόκληρη τη διαιτητική απόφαση αλλά μόνο το μέρος της που αφορά τις συγκεκριμένες εναγόμενες, οι οποίες με τη διαιτητική τους προσφυγή αιτήθηκαν την καταβολή αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης υπέρ αυτών διευρύνοντας έτσι υποκειμενικά τη διαιτητική δίκη. Καθόσον, λοιπόν, στρέφονται εναντίον της δεύτερης και τρίτης εναγομένης πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες ελλείπει εννόμου συμφέροντος, εφόσον με την προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση απορρίφθηκε ως αβάσιμη ως προς αυτές η από 9/8/2018 προσφυγή των εδώ εναγομένων κατά της εδώ ενάγουσας εταιρείας και η ενάγουσα δεν εκθέτει στις αγωγές της περιστατικά τα οποία, παρά την

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

απόρριψη, θεμελιώνουν το έννομο συμφέρον της για την εξαφάνιση της διαιτητικής απόφασης ως προς αυτές ... Η ενάγουσα για πρώτη φορά με τις κατατεθείσες εμπροθέσμως ενώπιον του Δικαστηρίου προτάσεις της ισχυρίστηκε παραδεκτώς κατ' άρθρα 68, 72, 224 ΚΠολΔικ ότι το έννομο συμφέρον της προκύπτει εκ του ότι, διαφορετικά, (δηλ. εάν δεν ακυρωθεί η απόφαση ως προς αυτές τις εναγόμενες) «θα παράγεται δεδικασμένο για το δικονομικό ζήτημα της καταλήψεως (των εναγομένων) από τη ρήτρα διαιτησίας (ΚΠολΔικ 322) το οποίο αυτοτελώς την βλάπτει». Και υπό αυτήν την εκδοχή ελλείπει το συμφέρον της ενάγουσας για την ακύρωση άλλως αναγνώριση της ανυπαρξίας της διαιτητικής απόφασης και κατά συνέπεια η αγωγή είναι απορριπτή ως απαράδεκτη για τους ακόλουθους λόγους: Από τη διάταξη του άρθρου 887 παρ. 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι οι διαιτητές πριν από την έκδοση της οριστικής τους απόφασης και κατά τη διάρκεια είτε της διαιτητικής διαδικασίας είτε της διασκέψεως τους κρίνουν οι ίδιοι τη δικαιοδοσία τους, η σχετική δε κρίση τους περιλαμβάνει την κρίση για το κύρος της διαιτητικής συμφωνίας καθώς και για την έμπυση της συγκεκριμένης διαφοράς στο εύρος της συμφωνίας. Η κρίση αυτή, όμως, των διαιτητών καλύπτεται από το δεδικασμένο υπό την έννοια ότι κανείς διάδικος της διαιτητικής δίκης δεν μπορεί να αμφισβητήσει αργότερα ενώπιον τακτικού ή διαιτητικού δικαστηρίου το κύρος της διαιτητικής απόφασης για το λόγο ότι είτε δεν υπήρχε συμφωνία διαιτησίας είτε δεν κάλυπτε την επίμαχη διαφορά. Έτσι το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας καλύπτεται από το δεδικασμένο όχι αυτοτελώς ως συνέπεια καθεαυτήν, αλλά ως προϋπόθεση του κύρους της διαιτητικής απόφασης, την οποία και στηρίζει και η οποία δεν μπορεί να παραμερισθεί ως πηγή δεδικασμένου λόγω αμφισβήτησης του θεμελίου της που είναι

ακριβώς η συμφωνία διαιτησίας... Συνεπώς, στην κρινόμενη περίπτωση που η προσφυγή απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση ως προς την δεύτερη και τρίτη των εναγομένων, τέτοιο δεδicasμένο δε δημιουργείται και κατά λογική και νομική ακολουθία ελλείπει και το σχετικό έννομο συμφέρον της νικήσας ενάγουσας προς ακύρωση αυτής. Τέλος, και πάλι αυτή (η αγωγή) είναι απορριπτέα, διότι, επιπλέον των ανωτέρω η συμμετοχή σε διαιτητική δίκη τρίτου προσώπου που δεν καταλαμβάνεται από τη συμφωνία διαιτησίας, παραβιάζει μεν την αρχή της μυστικότητας της διαδικασίας, πλην όμως το γεγονός αυτό δεν έχει αναχθεί ως αυτοτελής λόγος ακύρωσης ή ανυπαρξίας μιας διαιτητικής απόφασης που έχει εκδοθεί μεταξύ μερών που έχουν νομίμως συνομολογήσει μια διαιτητική ρήτρα και συμμετείχαν νομίμως στη διαιτητική δίκη. Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθούν οι αγωγές ως προς τις ανωτέρω δεύτερη και τρίτη των εναγομένων...».

Έτσι που έκρινε το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφαση του, ότι δηλαδή οι ένδικες αγωγές, καθ' ο μέρος στρέφονται κατά της δεύτερης και τρίτης των εναγομένων, είναι απορριπτέες ως απαράδεκτες, ελλείπει εννόμου συμφέροντος της αναιρεσείουσας για την ακύρωση, άλλως αναγνώριση της ανυπαρξίας της άνω διαιτητικής απόφασης, με συνέπεια την μη κατ' ουσίαν έρευνα του άνω λόγου της κύριας ακυρωτικής αγωγής, δεν παραβίασε ευθέως τις προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 68, 322, 324, 331 και 899 παρ. 1 του ΚΠολΔ, με εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή τους, καθόσον, όπως προεκτέθηκε, η ένδικη από 9.8.2018 αγωγή των αναιρεσιβλήτων απορρίφθηκε από το διαιτητικό δικαστήριο ως μη νόμιμη ως προς τις δεύτερη και τρίτη από αυτές, και συνεπώς η απόρριψη για το λόγο αυτό είναι επωφελέστερη για την εναγομένη και ήδη

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΠΡΗΓΓΙΣ

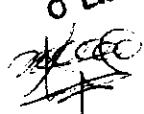
αναιρεσείουσα από την απόρριψή της ως απαράδεκτης, ενόψει και του ότι η νικήσασα αναιρεσείουσα δεν επικαλέσθηκε σε καμία από τις αγωγές της περιστατικά τα οποία, παρά την απόρριψη, θεμελιώνουν το έννομο συμφέρον της για την εξαφάνιση της διαιτητικής απόφασης ως προς τις δεύτερη και τρίτη των αναιρεσιβλήτων. Σε κάθε δε περίπτωση και υπό την εκδοχή της δυνατότητας μεταγενέστερης συμπλήρωσεως της ελλείψεως αυτής κατά τη συζήτηση της αγωγής, όπως έκανε η αναιρεσείουσα με τις προτάσεις της ενώπιον του Εφετείου, επικαλούμενη πλέον ως έννομο συμφέρον της τη δημιουργία βλαπτικού γι' αυτήν δεδικασμένου, και πάλι δεν υφίσταται έννομο συμφέρον της αναιρεσείουσας για την εξαφάνιση της διαιτητικής απόφασης ως προς τις δεύτερη και τρίτη των αναιρεσιβλήτων, καθόσον, το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας καλύπτεται από το δεδικασμένο όχι αυτοτελώς ως συνέπεια καθ' εαυτή, αλλά ως προϋπόθεση του κύρους της διαιτητικής απόφασης, την οποία και στηρίζει, εν προκειμένω δε η παρεμπόπτουσα κρίση του Διαιτητικού Δικαστηρίου για το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας και δη ότι η σχετική ρήτρα καταλαμβάνει και τις δεύτερη και τρίτη των εναγουσών, που συμβλήθηκαν ως εγγυήτριες της πρωτοφειλέτριας πρώτης ενάγουσας, δεν δημιουργεί δεδικασμένο εις βάρος της αναιρεσείουσας και για άλλες δίκες ως προς το παρεμπόπτον αυτό ζήτημα, αφού η ένδικη αγωγή, έχουσα αντικείμενο την επιδίκαση αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης υπέρ των δεύτερης και τρίτης των αναιρεσιβλήτων, λόγω της επικαλούμενης τελεσθείσης εις βάρος τους από την εναγομένη αδικοπραξίας, απορρίφθηκε ως μη νόμιμη, δημιουργούσα δεδικασμένο μόνο για το ζήτημα αυτό. Συνακόλουθα, δεν υπήρχε υποχρέωση του Εφετείου να προχωρήσει στην περαιτέρω κατ' ουσίαν έρευνα του άνω

Σελίδα 28 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

προβληθέντος από την αναιρεσεύουσα λόγου περί υπερβάσεως της εξουσίας του Διαιτητικού Δικαστηρίου. Η συμμετοχή δε των δεύτερης και τρίτης των αναιρεσιβλήτων στη διαιτητική διαδικασία, ακόμη και αν δεν ήταν σύννομη, σε καμία περίπτωση δεν συμπαρασύρει σε ακυρότητα ολόκληρη τη διαιτητική απόφαση, δηλαδή και κατά το μέρος που αφορά την πρώτη αναιρεσεύουσα, καθόσον η συμμετοχή σε διαιτητική δίκη τρίτου προσώπου που δεν καταλαμβάνεται από τη συμφωνία διαιτησίας, παραβιάζει μεν την αρχή της μυστικότητας της διαδικασίας, πλην όμως το γεγονός αυτό δεν έχει αναχθεί ως αυτοτελής λόγος ακύρωσης ή ανυπαρξίας μιας διαιτητικής απόφασης που έχει εκδοθεί μεταξύ μερών που έχουν νομίμως συνομολογήσει μια διαιτητική ρήτρα και συμμετείχαν νομίμως στη διαιτητική δίκη, ενώ με τη συμμετοχή των δεύτερης και τρίτης των αναιρεσιβλήτων στη διαιτητική διαδικασία δεν συντρέχει παραβίαση των αρχών της ισότητας και ακροάσεως μεταξύ των διαδίκων, αφού οι εν λόγω αναιρεσιβλήτες με την παράστασή τους στη διαιτητική διαδικασία αποσκοπούσαν στην παραδοχή των δικών τους και μόνον αγωγών. Επομένως, τα όσα αντίθετα ισχυρίζεται η αναιρεσεύουσα, αφενός μεν με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, από τον αρ. 1, άλλως τον αρ. 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, ότι δηλαδή η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα απέρριψε ως απαράδεκτες τις αγωγές της ως προς τις δεύτερη και τρίτη των εναγομένων, κρίνοντας ότι ελλείπει το έννομο συμφέρον της προς ακύρωση άλλως αναγνώριση της ανυπαρξίας της διαιτητικής απόφασης ως προς αυτές, αφετέρου δε με το δεύτερο σκέλος του αυτού πρώτου λόγου αναιρέσεως, από τον αρ. 8, άλλως τον αρ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, ότι δηλαδή με το να μη εξετάσει το Εφετείο τον προταθέντα λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη του

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

προταθέντα πράγματα, αν δε ήθελε θεωρηθεί ότι έλαβε υπόψη και εξέτασε τον άνω λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, με το να μην ακυρώσει τη διαιτητική απόφαση παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 886 παρ. 2, 897 παρ. 4 και 5 και 901 παρ. 1^α του ΚΠολΔ και άρα, υπό οιαδήποτε εκδοχή υπέπεσε στις εκ του άρθρου 559 αρ. 1 και 8 ΚΠολΔ πλημμέλειες, είναι αβάσιμα και απορριπτέα.

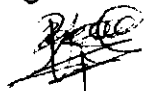
II. Δεύτερος λόγος αναιρέσεως για υπέρβαση εξουσίας, αναφορικά με την επικαλούμενη έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας.

(Δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου της κύριας ακυρωτικής αγωγής σχετικά με το κεφάλαιο της διαιτητικής απόφασης επί της προσφυγής - αγωγής της πρώτης ενάγουσας)

Από τη διάταξη του άρθρου 68 ΚΠολΔ προκύπτει ότι για τη νομιμοποίηση προς διεξαγωγή συγκεκριμένης δίκης αρκεί καταρχήν ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι αυτός και ο εναγόμενος είναι τα υποκείμενα της επίδικης ουσιαστικής έννομης σχέσης, ότι δηλαδή ο ίδιος είναι φορέας του ασκούμενου επίδικου δικαιώματος και ο εναγόμενος της αντίστοιχης υποχρέωσης. Για τον έλεγχο της νομιμοποίησης το δικαστήριο οφείλει να αρκестθεί στους εμπειροχόμενους στο εισαγωγικό δικόγραφο ισχυρισμούς. Αρκεί, δηλαδή, μόνον ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι αυτός είναι ο φορέας του δικαιώματος και ο εναγόμενος ο φορέας της αντίστοιχης υποχρέωσης ή ότι αυτοί είναι τα υποκείμενα της έννομης σχέσης, που φέρεται προς κρίση. Αν οι αγωγικοί ισχυρισμοί δεν αιτιολογούν έναν τέτοιο σύνδεσμο ενάγοντος και

Σελίδα 30 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

εναγομένου, η αγωγή θα είναι ανομιμοποίητη και θα απορριφθεί ως απαράδεκτη. Αν, όμως, οι αγωγικοί ισχυρισμοί αιτιολογούν μεν τον ως άνω σύνδεσμο αλλά αποδεικνύεται η αναλήθεια των ισχυρισμών αυτών, τότε η αγωγή θα απορριφθεί όχι για έλλειψη νομιμοποίησης, αλλά ως αβάσιμη για ανυπαρξία του επίδικου δικαιώματος ή της επίδικης υποχρέωσης. Ποια πρόσωπα είναι οι - κατά κανόνα - φορείς συγκεκριμένων δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων ορίζεται από το ουσιαστικό δίκαιο που επιτρέπει την άσκηση της αγωγής. Συνεπώς, η από μέρους του εναγομένου προβαλλόμενη έλλειψη ενεργητικής ή παθητικής νομιμοποίησης δεν συνιστά ένσταση, αλλά άρνηση της βάσης της αγωγής (ΑΠ 783/2021, ΑΠ 266/2021, ΑΠ 260/2020, ΑΠ 59/2019). Ο αναιρετικός έλεγχος της νομιμοποίησης, κατά την άποψη που επικράτησε μετά την Ολ.ΑΠ 18/2005 (ομοίως και Ολ.ΑΠ 25/2008), γίνεται με το λόγο αναιρέσεως από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, διότι κατά τον ΚΠολΔ η νομιμοποίηση των διαδίκων νοείται ως η εξουσία διεξαγωγής συγκεκριμένης δίκης για συγκεκριμένη έννομη σχέση. Επειδή λοιπόν το ουσιαστικό δίκαιο καθορίζει το αντικείμενο της έννομης σχέσης αλλά και τους φορείς, η τυχόν εσφαλμένη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας για το ζήτημα της νομιμοποίησης κάποιου διαδίκου σημαίνει ότι το σφάλμα αυτό οφείλεται σε παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου (ΑΠ 266/2021, ΑΠ 260/2020, ΑΠ 59/2019). Συνεπώς, η εσφαλμένη κρίση του δικαστηρίου ότι συντρέχουν ή όχι οι προϋποθέσεις αυτές ιδρύει τον αναιρετικό λόγο του αριθμού 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ και όχι εκείνο του αριθμού 14 του ίδιου Κώδικα, ο οποίος ανακύπτει μόνο όταν στο δικόγραφο της αγωγής δεν εκτίθενται τα στοιχεία που θεμελιώνουν τη νομιμοποίηση και δικαιολογούν το έννομο συμφέρον για την άσκησή της (ΑΠ 109/2022, ΑΠ 1278/2017, ΑΠ 632/2014).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Εξάλλου, η αντίθετη προς το νόμο (άρθρα 321 έως 332 του ΚΠολΔ) κρίση του δικαστή στο πλαίσιο της πολιτικής δίκης ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει δεδικασμένο, με βάση απόφαση που δεν έχει εξαφανισθεί, έχει αναχθεί από το νομοθέτη στα πλαίσια του αστικού δικονομικού δικαίου σε λόγο αναίρεσης (άρθρ. 559 αριθ. 16 του ΚΠολΔ), όχι δε και σε λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, από εκείνους, που περιοριστικά ορίζονται από τη διάταξη του άρθρου 897 του ΚΠολΔ, για την περίπτωση που ο διαιτητής παραβαίνει τις ίδιες διατάξεις με το να αποφαινεται ότι υπάρχει ή ότι δεν υπάρχει δεδικασμένο με βάση υπαρκτή διαιτητική απόφαση. Οποιαδήποτε λοιπόν, ερμηνευτική εκδοχή, που, υπό το πρόσχημα της παραβίασης εκ μέρους του διαιτητή της διάταξης του άρθρου 897 του ΚΠολΔ, αλλά και εκείνης του άρθρου 324 του Κ.Πολ.Δ, εισάγει με πλάγιο τρόπο τέτοιο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης από τη διάταξη του άρθρ. 897 του Κ.Πολ.Δ, που περιοριστικά και ειδικά καθορίζει τους αντίστοιχους λόγους, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τη σαφώς εκφρασμένη βούληση του νομοθέτη. Τα προαναφερθέντα ενισχύονται και από την καθιέρωση με τη διάταξη του άρθρου 897 αριθ. 7 του ΚΠολΔ ως λόγου ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης "της συνδρομής λόγου αναψηλάφησης από τη διάταξη του άρθρου 544 του ΚΠολΔ", και την καθιέρωση με την τελευταία αυτή διάταξη ως λόγου αναψηλάφησης της περίπτωσης μόνο εκείνης, όπου η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε εξαφανισθείσα εκ των υστέρων απόφαση ακόμα και διαιτητικού οργάνου (ΟΛΑΠ 424/1983, ΑΠ 40/2010).

Στην προκειμένη περίπτωση, με τον δεύτερο λόγο αναίρεσεως, η ανααιρεσείουσα προβάλλει τις από τους αριθ. 1, 8, 16 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ αιτιάσεις για πλημμέλειες της προσβαλλόμενης απόφασης αναφορικά με το κεφάλαιο που

Σελίδα 32 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

αναφέρεται στην απόρριψη του προβληθέντος με την από 26.9.2019 αγωγή της δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως, αφορώντος την άνω αγωγή της πρώτης των προσφευγουσών - εναγουσών. Με τον λόγο αυτό ακυρώσεως η αναιρεσεύουσα προέβαλε τον ισχυρισμό περί ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας, λόγω ενεχύρασης των επίδικων απαιτήσεων σε ποσοστό 80% στην Eurobank. Ειδικότερα, η αναιρεσεύουσα με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου της από 26.9.2019 αγωγής της ισχυρίσθηκε ότι η πρώτη ενάγουσα «ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε.», που εγγυήθηκε ως πρωτοφειλέτρια την αποπληρωμή ομολογιακού δανείου εκδόσεως της τρίτης εταιρίας με την επωνυμία «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρία ΗΛΙΟΣ Α.Ε.», ενεχυρίασε προς την Eurobank, ως εκπρόσωπο των ομολογιούχων ομολογιακού δανείου με εκδότη την «ΗΛΙΟΣ Α.Ε.», το 80% των φερόμενων ως υπάρχουσών ή μελλοντικών απαιτήσεων της κατά της "ΕΤΑΔ Α.Ε." συμπεριλαμβανομένων των τόκων, που πηγάζουν από την επίμαχη σύμβαση παραχώρησης και επί κάθε νομικής βάσης, σύμβαση ενεχύρασης που της κοινοποιήθηκε την 7-11-2014, ότι εν προκειμένω πρόκειται για ενέχυρο διεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.δ. 17.7/13.8/1923 και του άρθρου 12 παρ. 3 του ν. 3156/2003 κι ως εκ τούτου οι όποιες απαιτήσεις της "ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε." κατά της "ΕΤΑΔ Α.Ε." από τη σύμβαση παραχώρησης δεν της ανήκουν κατά ποσοστό 80% αλλά μεταβιβάσθηκαν στην δανείστρια τράπεζα λόγω καταπιστευματικής εκχώρησης με συνέπεια η διαιτητική προσφυγή να έχει ασκηθεί από μη δικαιούχο. Ότι επιπλέον η "ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε.", αφενός έχει δώσει την ανέκκλητη εντολή και εξουσιοδότηση στην εκπρόσωπο των ομολογιούχων να εισπράττει μόνο αυτή τις ενεχυριαζόμενες απαιτήσεις σε

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισπράτης

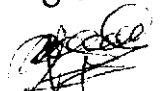
οποιοδήποτε ποσό και αν ανέρχονται ή ήθελαν ανέλθουν, αφετέρου έχει παραγγείλει την "ΕΤΑΔ Α.Ε." να καταβάλει εφεξής στον ενεχυρικό λογαριασμό που τηρεί η τράπεζα στο όνομά της οποιοδήποτε ποσό, ώστε ούτε για το υπόλοιπο 20% να νομιμοποιείται ενεργητικά για την άσκηση της διαιτητικής προσφυγής, ενώ λόγω του παρεπόμενου και παρακολουθηματικού, σε σχέση προς την επίδικη απαίτηση χαρακτήρα της ρήτηρας διαιτησίας η εκχώρηση της απαίτησης καθιστά τη διαιτητική ρήτρα ανενεργό ως προς τον εκχωρητή. Ότι, ακόμα κι αν ήθελε θεωρηθεί ότι το επίμαχο ενέχυρο διέπεται από τις διατάξεις του ΑΚ, η διαιτητική προσφυγή τυγχάνει ανομιμοποίητη, αφού ακόμα κι αν το ασφαλιζόμενο με το ενέχυρο χρέος δεν είναι ληξιπρόθεσμο, τότε κατ' άρθρο 1253 εδ. α ΑΚ δημιουργείται εκ του νόμου κοινή ενεργητική νομιμοποίηση μεταξύ ενεχυρούχου δανειστή και ενεχυραστή, και επομένως η άσκηση της διαιτητικής προσφυγής μόνο από την "ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε" είναι ανομιμοποίητη κι ως εκ τούτου απορριπτέα. Ότι ακόμα κι αν ήθελε θεωρηθεί ότι η ΑΚ 1253 εδ. α ιδρύει περίπτωση κοινής ενεργητικής ενοχής, στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για αδιαίρετη ενοχή και η διαιτητική προσφυγή είναι ουσία αβάσιμη, αφού το αίτημα της πρέπει να είναι η παροχή ως προς όλους τους δανειστές δηλαδή τόσο ως προς τον ενεχυραστή όσο και ως προς τον ενεχυρούχο δανειστή. Ότι σύμφωνα με τον όρο 6.3 της ενεχυριακής σύμβασης ρητά συμφωνήθηκε μεταξύ των συμβαλλομένων ότι για την προσφυγή του ενεχυριάζοντος στη διαιτησία με αντικείμενο τη διεκδίκηση των ενεχυριαζόμενων απαιτήσεων απαιτείται η προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της πλειοψηφίας των ομολογιούχων, συμφωνία η οποία δεν υφίσταται και σε κάθε περίπτωση δεν αναφέρεται στην διαιτητική προσφυγή. Ότι δεχόμενο το Διαιτητικό Δικαστήριο ότι από την με αριθμό

Σελίδα 34 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

7/2019 απόφασή του, με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η κύρια παρέμβαση που άσκησε ενώπιόν του, μετά την άσκηση της ένδικης αγωγής, η Eurobank, απορρέει δεδικασμένο που αποκλείει την εκ νέου κρίση του δι' αυτής κριθέντος ουσιαστικού ζητήματος, ότι δηλαδή η παρεμβαίνουσα (Εκπρόσωπος των ομολογιούχων δανειστών) δεν κατέστη, δυνάμει της από 18-2-2014 σύμβασης σύστασης ενεχυριάσεως απαιτήσεων, ειδική διάδοχος των ενδίκων απαιτήσεων της πρώτης ενάγουσας, η οποία και παραμένει δικαιούχος αυτών και ως εκ τούτου μπορούσε να ασκήσει εναντίον της εναγομένης αγωγή στη δαιτησία, ενώ η τελευταία ισχυριζόταν ότι συνεπεία των ανωτέρω η ρήτρα δαιτησίας είχε καταστεί ανενεργή, έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί κατ' άρθρο 897 περ.4 ΚΠολΔ.

Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε το λόγο αυτό ακύρωσης της δαιτητικής απόφασης (κατά το δεύτερο σκέλος του), ως νόμω αβάσιμο, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «Με τον υπό στοιχ. ΙΙ. ΙΙ. 2.3. λόγο της αγωγής της η ενάγουσα εκθέτει ότι ενώπιον του δαιτητικού δικαστηρίου προέβαλε την ένσταση έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας... Ότι δεχόμενο το Διαιτητικό Δικαστήριο ότι από την με αριθμό 71/2019 απόφασή του απορρέει δεδικασμένο που αποκλείει την εκ νέου κρίση του δι' αυτής κριθέντος ουσιαστικού ζητήματος ..., έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί κατ' άρθρο 897 περ.4 ΚΠολΔ... Ο προβαλλόμενος ως άνω λόγος ακύρωσης της προσβαλλόμενης δαιτητικής απόφασης πρέπει ν' απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος. Και τούτο διότι η επικαλούμενη, εσφαλμένη, κατά τους ισχυρισμούς της ενάγουσας, κρίση του δαιτητικού δικαστηρίου για την ύπαρξη δεδικασμένου από την με αριθμό 7/2019 απόφαση του που αποκλείει την εκ νέου κρίση, του δι' αυτής κριθέντος ουσιαστικού ζητήματος, ήτοι ότι η

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισαγγελέας

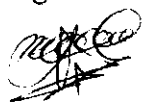
παρεμβαίνουσα (εκπρόσωπος των ομολογιούχων δανειστών) δεν κατέστη, δυνάμει της από 18-2-2014 σύμβασης σύστασης ενεχυριάσεως απαιτήσεων, ειδική διάδοχος των ενδίκων απαιτήσεων της πρώτης ενάγουσας ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., η οποία και παραμένει δικαιούχος αυτών, δεν αποτελεί υπέρβαση της εξουσίας των διαιτητών, κατά το πραγματικό του κανόνα του άρθρου 897 περ.4 ΚΠολΔ, αφού η αιτούσα επικαλείται εν προκειμένω εσφαλμένη εκ του διαιτητικού δικαστηρίου εφαρμογή των διατάξεων περί δεδικασμένου κι όχι υπέρβαση της κρίσης αυτού πέρα από τη διαιτητική συμφωνία, για την οποία δεν επικαλείται λόγους παύσης ισχύος αυτής κατ' άρθρο 885 ΚΠολΔ, ή τις αιτήσεις των μερών ή της εξουσίας που του δίδει ο νόμος, γεγονός που αποτελεί μεν λόγο αναίρεσης κατ' άρθρο 559 περ. 16 ΚΠολΔ, δεν εντάσσεται όμως στην περίπτωση της διάταξης του άρθρου 897 παρ.4 του ίδιου κώδικα...».

Από τις παραδοχές αυτές προκύπτει σαφώς, ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη τους άνω ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας, όπως αυτοί προβλήθηκαν με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου της από 26.9.2019 αγωγής της, ότι δηλαδή το Διαιτητικό Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία να κρίνει επί των επίδικων απαιτήσεως της πρώτης ενάγουσας, λόγω της ενεχυριάσεως αυτών στην άνω τράπεζα, και της συνακόλουθης έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας και τους απέρριψε, με την ρητή παραδοχή ότι η κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου για την ύπαρξη δεδικασμένου από την με αριθμό 7/2019 απόφασή του, που αποκλείει την εκ νέου κρίση, του δι' αυτής κριθέντος ουσιαστικού ζητήματος, ήτοι ότι η παρεμβαίνουσα (εκπρόσωπος των ομολογιούχων δανειστών) δεν κατέστη, δυνάμει της από 18-2-2014 σύμβασης σύστασης ενεχυριάσεως απαιτήσεων, ειδική

διάδοχος των ενδίκων απαιτήσεων της πρώτης ενάγουσας, η οποία και παραμένει δικαιούχος αυτών, δεν αποτελεί υπέρβαση της εξουσίας των διαιτητών. Με την κρίση του δε αυτή το Εφετείο ορθά έκρινε και δεν παραβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή τις διατάξεις των άρθρων 321 έως 332, 897 παρ. 4 του ΚΠολΔ, αφού, όπως προεκτέθηκε, η αντίθετη προς το νόμο (άρθρα 321 έως 332 του Κ.Πολ.Δ) κρίση του δικαστή ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει δεδικασμένο, με βάση απόφαση που δεν έχει εξαφανισθεί, έχει αναχθεί από το νομοθέτη στα πλαίσια του δικονομικού δικαιοδικού σε λόγο αναίρεσης (άρθρ. 559 αριθ. 16 του ΚΠολΔ), όχι δε και σε λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, από εκείνους, που περιοριστικά ορίζονται από τη διάταξη του άρθρου 897 του ΚΠολΔ, για την περίπτωση που ο διαιτητής παραβαίνει τις ίδιες διατάξεις με το να αποφαινεται ότι υπάρχει ή ότι δεν υπάρχει δεδικασμένο με βάση υπαρκτή διαιτητική απόφαση. Το απορρέον δε από την υπ' αριθ. 7/2019 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου δεδικασμένο, ως προς το ότι η ως άνω Τράπεζα, εκπρόσωπος των ομολογιούχων δανειστών, δεν κατέστη, δυνάμει της από 18-2-2014 σύμβασης σύστασης ενεχυριάσεως απαιτήσεων, ειδική διάδοχος των ενδίκων απαιτήσεων της πρώτης ενάγουσας και ότι η τελευταία παραμένει δικαιούχος αυτών, συνεπάγεται και την ενεργητική νομιμοποίηση της ίδιας για την άσκηση των ένδικων απαιτήσεων, χωρίς προηγούμενη συναίνεση της πλειοψηφίας των ομολογιούχων δανειστών και χωρίς πλέον να μπορεί να γίνει λόγος για παύση της συμφωνίας διαιτησίας, την οποία άλλωστε δεν επικαλέσθηκε ούτε και η αναιρεσείουσα με την άνω αγωγή της. Επομένως, ο προκείμενος δεύτερος λόγος αναιρέσεως, είναι αβάσιμος και απορριπτέος, καθ' όλα τα σκέλη του, αφού το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του έλαβε υπόψη του

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

τον άνω ακυρωτικό λόγο, όπως αυτός διατυπώθηκε και ορθά τον απέρριψε, μη υποπίπτοντας στις πλημμέλειες από τους αρ. 1, 8 και 16, ενώ δεν μπορεί να γίνει λόγος για την πλημμέλεια από τον αρ. 19 ΚΠολΔ, αφού ο λόγος αυτός προϋποθέτει επί της ουσίας κρίση του Δικαστηρίου, που εν προκειμένω δεν έλαβε χώρα.

III. Πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως σχετικά με τη μη νόμιμη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

(Πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου της από 26.9.2019 ακυρωτικής αγωγής για μη νόμιμη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου)

Κατά το άρθρο 897 περ. 5 του ΚΠολΔ, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί ολικά ή εν μέρει μόνο με δικαστική απόφαση, αν εκείνοι που την εξέδωσαν ορίστηκαν κατά παράβαση των όρων της συμφωνίας για τη διαιτησία ή των διατάξεων του νόμου ή αν τα μέρη τους είχαν ανακαλέσει, ή αποφάνθηκαν αν και είχε γίνει δεκτή αίτηση εξαίρεσής τους. Εξάλλου, κατά το άρθρο 871 Α ΚΠολΔ «1. Ο ορισμός δικαστικών λειτουργών ως διαιτητών ή επιδιαιτητών διέπεται από τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων. 2. Δικαστικός λειτουργός μπορεί να είναι μόνο μοναδικός διαιτητής (μονομελής διαιτησία) ή επιδιαιτητής. Δεν μπορεί να ασκήσει διαιτητικά έργα ο δικαστικός λειτουργός που δεν έχει συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον συνολική δικαστική υπηρεσία. 3. Αν η διαιτησία, κατά τη συμφωνία των μερών, προβλέπεται ότι θα διεξαχθεί από δικαστικό λειτουργό ορισμένου δικαστηρίου, αυτός είναι ο εκάστοτε εκ περιτροπής καλούμενος κατά τη σειρά αρχαιότητας μεταξύ των υπηρετούντων στο δικαστήριο αυτό προέδρων και

δικαστών την ημέρα κατάθεσης της αίτησης. Το όνομα του δικαστικού αυτού λειτουργού γνωστοποιείται στον αιτούντα από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο. 4. Ορισμός συγκεκριμένου δικαστικού λειτουργού ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, είτε ονομαστικά είτε έμμεσα, με κριτήριο τη θέση ή ιδιότητα που έχει ή θα έχει στο μέλλον, είναι άκυρος. Η ακυρότητα αυτή δεν επιδρά στη συμφωνία για τη διαιτησία. Στην περίπτωση αυτή διαιτητής ή επιδιαιτητής είναι ο κατά την προηγούμενη παράγραφο καλούμενος από το δικαστήριο, στο οποίο ο συγκεκριμένος δικαστικός λειτουργός υπηρετούσε κατά την κατάρτιση της διαιτητικής συμφωνίας. 5. Αν η διαιτησία, κατά τη συμφωνία των μερών, προβλέπεται ότι θα διεξαχθεί από δικαστικό λειτουργό, χωρίς όμως να καθορίζεται με την ίδια ή με μεταγενέστερη συμφωνία το δικαστήριο από το οποίο θα προέλθει, θεωρείται ότι τα μέρη απέβλεπαν στο δικαστήριο του τόπου όπου καταρτίστηκε η συμφωνία για τη διαιτησία. Αν στον τόπο κατάρτισης της συμφωνίας λειτουργούν δικαστήρια διαφόρων δικαιοδοσιών ή βαθμών και δεν προκύπτει από τη συμφωνία εκείνο στο οποίο απέβλεψαν τα μέρη, θεωρείται ότι απέβλεψαν στο πολιτικό πρωτοδικείο και, αν πρόκειται για διοικητική διαφορά, στο διοικητικό πρωτοδικείο. 6. Σε κάθε δικαστήριο τηρείται από τη γραμματεία ιδιαίτερο βιβλίο, στο οποίο καταχωρίζονται για καθεμία από τις διαιτησίες και σε χωριστή στήλη, τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, καθώς και του μοναδικού διαιτητή ή επιδιαιτητή, οι χρονολογίες έκδοσης της απόφασης και της κατάθεσης της, καθώς και ο αριθμός της. 7. Ο κατά τις προηγούμενες διατάξεις καλούμενος δικαστικός λειτουργός υποχρεούται να διεξαγάγει τη διαιτησία, η οποία αποτελεί μέρος των δικαστικών του καθηκόντων. Σε περίπτωση

ΘΕΩΡΗΣΗ
Ο Εισηγητής

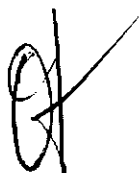
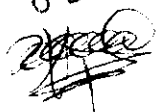
νόμιμου κωλύματος ή λόγου εξαίρεσης καλείται ο κατά σειράν επόμενος. Μεταγενέστερη μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του δικαστικού λειτουργού δεν επιδρά στην ιδιότητα του ως μοναδικού διαιτητή ή επιδιαιτητή. 8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και όταν με τη συμφωνία των μερών προβλέπεται ότι ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής θα είναι εισαγγελικός λειτουργός». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι οι εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει 5ετή συνολική δικαστική υπηρεσία, μπορούν να είναι μόνο μοναδικοί διαιτητές ή επιδιαιτητές, καλούμενοι δε κατά τις σχετικές περί διαιτησίας διατάξεις υποχρεούνται να διεξαγάγουν τη διαιτησία, η οποία αποτελεί μέρος των δικαστικών τους καθηκόντων. Από τις ίδιες αυτές διατάξεις προκύπτει ότι οι δικαστές που έχουν ορισθεί διαιτητές δεν ενεργούν ως φορείς κρατικής εξουσίας, διότι την εξουσία για επίλυση της διαφοράς αντλούν από τη συμφωνία περί διαιτησίας (ΑΠ 1144/2017, ΑΠ 1486/2009, ΑΠ 445/2002). Περαιτέρω, αν η διαιτησία, κατά τη συμφωνία των μερών, προβλέπεται ότι θα διεξαχθεί από δικαστικό λειτουργό ορισμένου δικαστηρίου, αυτός είναι ο εκάστοτε εκ περιτροπής καλούμενος κατά την σειρά αρχαιότητας μεταξύ των υπηρετούντων στο δικαστήριο αυτό προέδρων και δικαστών την ημέρα της κατάθεσης της αίτησης. Κατά το αληθές νόημα της διάταξης αυτής, ως διαιτητές διορίζονται οι αρχαιότεροι δικαστές εκ περιτροπής, ανάλογα δηλαδή αν οι λοιποί αρχαιότεροι δικαστές είχαν ή όχι διορισθεί διαιτητές, ώστε εντέλει να μη διορίζεται πάντοτε ο εκάστοτε αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός. Συνεπώς, για το ορισμένο του σχετικού λόγου ακυρώσεως της διαιτητικής διαφοράς πρέπει να προσδιορίζεται στο δικόγραφο της αγωγής, αν οι αρχαιότεροι του Διαιτητή - Δικαστή είχαν λάβει ή όχι άλλες

Σελίδα 40 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

διαιτησίες προηγουμένως κατά την οριζόμενη, με το άρθρο 871Α του ΚΠολΔ, σειρά αρχαιότητας (ΑΠ 1601/2009).

Στην προκειμένη περίπτωση, με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει τις από τους αριθ. 1 και 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ αιτιάσεις για πλημμέλειες της προσβαλλόμενης απόφασης αναφορικά με το κεφάλαιο που αναφέρεται στην απόρριψη του προβληθέντος με την από 26.9.2019 αγωγή της πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως, αφορώντος την άνω αγωγή της πρώτης των προσφευγουσών - εναγουσών. Με τον λόγο αυτό ακυρώσεως η αναιρεσείουσα προέβαλε τον ισχυρισμό περί μη νόμιμης σύνθεσης του Διαιτητικού Δικαστηρίου, κατ' άρθρο 897 παρ. 1 περ.3 ΚΠολΔ, επικαλούμενη ότι δεν τηρήθηκε κατά το διορισμό της Επιδιαιτητή και Προέδρου αυτού Μαρίας Γαλάνη - Λεοναρδοπούλου η, κατά τη διάταξη του άρθρου 871 Α παρ.3 ΚΠολΔ, νόμιμη διαδικασία, καθόσον η προαναφερόμενη δεν ήταν, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης, η εκ περιτροπής καλούμενη κατά τη σειρά αρχαιότητας μεταξύ των υπηρετούντων στον Άρειο Πάγο Δικαστής, αλλά η τρίτη στη σειρά, γεγονός του οποίου η ίδια έλαβε γνώση το πρώτον την 28-06-2019, με αποτέλεσμα να καταθέσει αρχικώς, την 3-7-2019, υπόμνημα στο Διαιτητικό Δικαστήριο αιτούμενη την αντικατάσταση αυτής και εν συνεχεία ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 29-07-2019 αίτηση εξαιρέσεως της ανωτέρω Επιδιαιτητή. Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε το λόγο αυτό ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ως αόριστο και σε κάθε περίπτωση ως ουσία αβάσιμο, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «Κατ' αρχάς ο ανωτέρω λόγος θα μπορούσε να απορριφθεί ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση ήτοι ότι με τη συγκεκριμένη διαιτητική

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισιγγνήσις

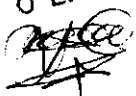

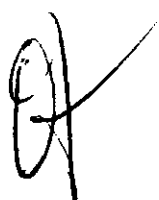

ρήτρα η επιλογή του Επιδιαιτητή παραπέμπει στο άρθρο 871Α' ΚΠολΔικ ενώ από το ακριβές Περιεχόμενο αυτής που έχει ως εξής (άρθρο 25 παρ.4): «Εάν δεν συμφωνούν οι διαιτητές για το πρόσωπο του τρίτου διαιτητή ή παρέρχεται άπρακτη η προθεσμία για την εκλογή αυτού, ορίζεται επιδιαιτητής ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ή ο παρ' αυτού οριζόμενος Αντιπρόεδρος ή Αρεοπαγίτης, έπειτα από αίτηση είτε των διαιτητών είτε οποιουδήποτε διαδίκου και εντός το πολύ ενός μηνός από την υποβολή της ως άνω αίτησης» προκύπτει ότι παραπέμπει στις διατάξεις του άρθρου 876 ΚΠολΔικ που αναφέρεται στον τρόπο ορισμού διαιτητή ή επιδιαιτητή από τρίτον. Ακόμη όμως και αν ήθελε θεωρηθεί ότι στην προκειμένη περίπτωση έπρεπε να εφαρμοστεί το άρθρο 871Α' ΚΠολΔικ, ο ανωτέρω λόγος είναι απορριπτέος ως αόριστος (111, 216 ΚΠολΔικ) καθότι στην αγωγή δεν εκτίθεται, όπως θα έπρεπε, αν οι αρχαιότεροι δικαστές της Επιδιαιτητή-Δικαστού είχαν λάβει ή όχι άλλες διαιτησίες προηγουμένως κατά την οριζόμενη με το άρθρο 871Α' ΚΠολΔ σειρά αρχαιότητας.... Σε κάθε περίπτωση ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως ουσία αβάσιμος και τούτο διότι, όπως αποδεικνύεται από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, η πρώτη κατά σειρά αρχαιότητας Δικαστής Ειρήνη Κιουρκτσόγλου-Πετρουλάκη είχε διορισθεί στο παρελθόν επιδιαιτητής σε άλλη υπόθεση δυνάμει της με αριθμό 46/2016 πράξης της Προέδρου του Αρείου Πάγου Βασιλικής Θάνου (σχετ. το με αριθμ πρωτοκ. 3266/14-10-2019 έγγραφο του Προέδρου του Αρείου Πάγου). Ο δεύτερος κατά σειρά αρχαιότητας Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης για διορισμό επιδιαιτητή Δημήτριος Κράνης είχε νόμιμο κώλυμα, καθόσον την περίοδο εκείνη εκτελούσε καθήκοντα Διευθυντή στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και ήταν αποκλειστικής απασχόλησης κατ' άρθρο 5

Σελίδα 42 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

παρ.1 ν. 3689/2008, αόριστα δε επικαλείται η ενάγουσα ότι είχε αναλάβει και άλλες διαιτησίες παράλληλα με τα καθήκοντά του στην ΕΣΔΙ, αφού δεν αναφέρει πότε και ποιες διαιτησίες ήταν αυτές που ανέλαβε. Επομένως, η εκ περιτροπής καλούμενη με τη σειρά αρχαιότητας Δικαστής ήταν η διορισθείσα, δυνάμει της με αριθμό 290/2018 πράξης του Προέδρου του Αρείου Πάγου, ως επιδαιτητής στη συγκεκριμένη υπόθεση, ενώ στην κρινόμενη υπόθεση δεν είναι ερευνητέα ούτε ασκεί οποιαδήποτε επιρροή η μεταγενέστερη χρονικά 1370/2018 πράξη του Προέδρου του Αρείου Πάγου, την οποία αλυσιτελώς επιχειρεί να συσχετίσει η ενάγουσα με την επίδικη πράξη διορισμού. Δεν δημιουργείται δε θέμα ακυρότητας από το ότι στην εκ περιτροπής κλήση δεν συμμετείχε και ο τότε Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, Βασίλειος Πέππας, όπως για πρώτη φορά με τις προτάσεις της ισχυρίζεται η ενάγουσα, δεδομένου ότι η ανωτέρω ρήτρα διαιτησίας αρχικώς όριζε αυτόν ως επιδαιτητή, αυτός, όμως, όπως είχε δικαίωμα κατ' άρθρο 880 παρ.1 ΚΠολΔικ, δεν αποδέχθηκε τον διορισμό αυτόν και όρισε την Μαρία Γαλάνη - Λεοναρδοπούλου που ήταν η αρχαιότερη μετά από αυτόν δικαστής που δεν είχε νόμιμο κώλυμα ανάληψης των σχετικών καθηκόντων κατά τα προεκτεθέντα. Να σημειωθεί δε ότι από την ανωτέρω διάταξη 871Α ΚΠολΔ, στην οποία αναφέρεται ότι το όνομα του δικαστικού λειτουργού, που εκ περιτροπής καλείται να διεξάγει διαιτησία, γνωστοποιείται στον αιτούντα από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο, συνάγεται ότι για το νόμιμο του ορισμού δικαστικού λειτουργού ως επιδαιτητή ή διαιτητή αρκεί η γνωστοποίηση του ονόματος από τους ανωτέρω αρμοδίους προέδρους, δίχως ιδιαίτερη αιτιολογία, κι επομένως ο αντίθετος ισχυρισμός της αιτούσας προς υποστήριξη του ακυρωτικού της λόγου είναι απορριπτέος.».

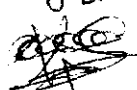
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

Σελίδα 43 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

Με αυτά που δέχθηκε και έτσι όπως έκρινε το Εφετείο και απέρριψε προεχόντως ως αόριστο και σε κάθε περίπτωση ως ουσία αβάσιμο τον περιεχόμενο στην από 26.9.2019 αγωγή της αναιρεσείουσας πρώτο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, κατά το πρώτο σκέλος του, ήτοι για την επικαλούμενη μη νόμιμη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ορθά έκρινε και δεν παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 871 Α και 897 αριθ. 3 του ΚΠολΔ, αφού, όπως προεκτέθηκε, ως διαιτητές διορίζονται οι αρχαιότεροι δικαστές εκ περιτροπής, ανάλογα δηλαδή αν οι λοιποί αρχαιότεροι δικαστές είχαν ή όχι διορισθεί διαιτητές, ώστε εντέλει να μη διορίζεται πάντοτε ο εκάστοτε αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός, για το ορισμένο δε του σχετικού λόγου ακυρώσεως της διαιτητικής διαφοράς πρέπει να προσδιορίζεται στο δικόγραφο της αγωγής, αν οι αρχαιότεροι του Διαιτητή - Δικαστή είχαν λάβει ή όχι άλλες διαιτησίες προηγουμένως κατά την οριζόμενη, με το άρθρο 871Α του ΚΠολΔ, σειρά αρχαιότητας, πλην όμως η αναιρεσείουσα δεν εξέθετε στην αγωγή της τέτοια περιστατικά, περιοριζόμενη μόνο στο ότι η διορισθείσα ως επιδιαιτητής δεν ήταν, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης, η εκ περιτροπής καλούμενη κατά τη σειρά αρχαιότητας μεταξύ των υπηρετούντων στον Άρειο Πάγο Δικαστής, αλλά η τρίτη στη σειρά, με συνέπεια ο άνω λόγος της ακυρωτικής αγωγής να είναι απορριπτέος προεχόντως ως αόριστος. Σε κάθε δε περίπτωση, κατά τις επάλληλες αιτιολογίες της προσβαλλόμενης απόφασης, η πρώτη κατά σειρά αρχαιότητας Δικαστής Ειρήνη Κιουρκτσόγλου-Πετρουλάκη είχε διορισθεί στο παρελθόν επιδιαιτητής σε άλλη υπόθεση δυνάμει της με αριθμό 46/2016 πράξης της Προέδρου του Αρείου Πάγου, ο δε δεύτερος κατά σειρά αρχαιότητας Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης για διορισμό επιδιαιτητή Δημήτριος Κράνης είχε νόμιμο

κώλυμα, καθόσον την περίοδο εκείνη εκτελούσε καθήκοντα Διευθυντή στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και ήταν πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, σύμφωνα με την τότε ισχύουσα διάταξη του άρθρου 5 παρ.1 ν. 3689/2008, αλλά και την ήδη ισχύουσα διάταξη του άρθρου 8 ν. 4871/2021. Επομένως, τα όσα αντίθετα ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα, με το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, από τους αριθ. 1 και 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, ότι δηλαδή η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα και κατά παράβαση των άρθρων 871 Α και 897 αριθ. 3 ΚΠολΔ, απέρριψε τον ως άνω λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, είναι αβάσιμα και απορριπτέα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

IV. Δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως σχετικά με την παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαδίκων.

(Δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου της από 26.9.2019 ακυρωτικής αγωγής για παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαδίκων)

Κατά το άρθρο 897 περ. 5 του ΚΠολΔ, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί ολικά ή εν μέρει μόνο με δικαστική απόφαση και αν παραβιάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 886 παρ. 2, 891 και 892. Η πρώτη από αυτές (άρθρο 886 παρ. 2 του ΚΠολΔ), ορίζει ότι "κατά τη διαιτητική διαδικασία τα μέρη έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις, τηρείται η αρχή της ισότητας και πρέπει να καλούνται τα μέρη να παραστούν κατά τις συζητήσεις, να αναπτύξουν, κατά την κρίση των διαιτητών προφορικώς ή εγγράφως τους ισχυρισμούς τους και να προσκομίσουν τις αποδείξεις τους". Με τη διάταξη αυτή

επιβάλλεται η τήρηση κατά τη διεξαγωγή της διαιτησίας των αρχών της ισότητας των διαδίκων και της ακροάσεως και των δύο πλευρών. Η πρώτη από αυτές πραγματώνεται όταν κανένας από τους διαδίκους δεν αποκτά, σε σχέση με τους λοιπούς διαδίκους, ιδιαίτερα δικαιώματα ή δεν απαλλάσσεται από τις επιβαλλόμενες στους άλλους υποχρεώσεις στο δικονομικό πεδίο. Η δεύτερη επιτυγχάνεται με την παροχή σε όλους τους διαδίκους της ευχέρειας, αφενός να παραστούν κατά τις συζητήσεις της διαφοράς και να υποβάλουν τους ισχυρισμούς τους και τα αποδεικτικά τους μέσα ύστερα από σχετική κλήτευσή τους από τους διαιτητές, αφετέρου δε να λάβουν γνώση των ισχυρισμών των αντιδίκων τους και να τους αντικρούσουν (Ολ. ΑΠ 13/1995, ΑΠ 1061/2020, ΑΠ 736/2019, ΑΠ 2111/2017). Εξάλλου, η ανεξαρτησία του διαιτητή που απορρέει από τη δικαιοδοτική του ιδιότητα ως τρίτου κριτή, ο οποίος παραμένει πάνω από τους δισταμένους διαδίκους και τους αντιτιθέμενους ισχυρισμούς τους, επιβάλλεται να τηρείται, όχι μόνο απέναντι στους διαδίκους, αλλά και απέναντι στο πραγματικό υλικό το οποίο τίθεται υπόψη του και πρόκειται να κριθεί απ' αυτόν. Με το εν λόγω υλικό πρέπει να έρχεται σε επαφή για πρώτη φορά υπό τη δικαιοδοτική του ιδιότητα ως διαιτητή, με τρόπο που να αποκλείει τον επηρεασμό του από οποιαδήποτε προηγούμενη πρόσβαση σ' αυτό. Απόρροια της ανεξαρτησίας του αυτής απέναντι στο πραγματικό υλικό της διαφοράς αποτελεί και η απαγόρευση να χρησιμοποιεί τις ιδιωτικές του γνώσεις κατά την κρίση της διαφοράς, διότι δεν συμβιβάζεται με τη δικαιοδοτική του ιδιότητα. Πράγματι, στην αντίθετη περίπτωση, ο διαιτητής αποβάλλει την ιδιότητά του ως τρίτου κριτή, μεταβάλλεται σε μάρτυρα στην κρινόμενη απ' αυτόν υπόθεση και θεμελιώνει την απόφασή του και σε στοιχεία που ο ίδιος συνέλεξε ιδιωτικώς. Έτσι, οι πηγές των γνώσεών του

αποβαίνουν απρόσιτες και ανέλεγκτες, ως προς τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, αποκλείοντας την ίση επιρροή των διαδίκων στο περιεχόμενο και την εξέλιξη της διαδικασίας. Συνεπώς, ενεργεί με τρόπο ασυμβίβαστο προς την ιδιότητά του ως τρίτου κριτή, παραβιάζοντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης, που πηγάζει αμέσως από τη δικαιοδοτική του ιδιότητα και την αρχή της ακρόασης και των δύο πλευρών. Η περίπτωση όμως αυτή δεν εξομοιώνεται με εκείνη στην οποία ο διαιτητής, προκειμένου να στηρίξει το διατακτικό της απόφασής του, αντλεί από τους ισχυρισμούς των διαδίκων και από το αποδεικτικό υλικό που προσκόμισαν οι ίδιοι οι διάδικοι, πραγματικά κατά την ανέλεγκτη κρίση του περιστατικά, τα οποία αυτοί δεν επικαλέστηκαν ρητά. Πράγματι, σ' αυτή την περίπτωση, ο διαιτητής έρχεται σε επαφή με το αποδεικτικό υλικό και τους εν γένει ισχυρισμούς των διαδίκων για πρώτη φορά υπό την δικαιοδοτική του ιδιότητα, χωρίς να μπορεί να γίνει λόγος για επηρεασμό του από οποιαδήποτε προηγούμενη πρόσβαση σ' αυτό ή για χρησιμοποίηση των ιδιωτικών του γνώσεων κατά την κρίση της διαφοράς ή πραγματικών στοιχείων που συνέλεξε ο ίδιος (ΑΠ 40/2010).

Στην προκειμένη περίπτωση, με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει τις από τους αριθ. 1 και 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ αιτιάσεις για πλημμέλειες της προσβαλλόμενης απόφασης σχετικά με την απόρριψη ως αόριστου, άλλως ως αβάσιμου του αφορώντος την κύρια αγωγή δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως. Με τον λόγο αυτό ακυρώσεως η αναιρεσείουσα προέβαλε τον κατ' άρθρο 897 αρ. 5 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 886 αρ. 2 του ΚΠολΔ, ισχυρισμό περί παραβίασης της αρχής της ισότητας των

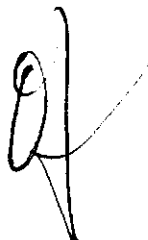
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

διαδίκων, λόγω της συμμετοχής δύο διαιτητών του επίμαχου δικαστηρίου και σε άλλη διαιτητική δίκη με τους αυτούς διαδίκους και παρεμφερές αντικείμενο «φακέλου». Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα εξέθετε με το λόγο αυτό ότι η Επιδιαιτητής και ο ορισθείς από τους αντιδίκους Διαιτητής υπήρξαν και είναι ακόμα μέλη σύνθεσης και δευτέρου διαιτητικού δικαστηρίου, το οποίο συγκροτήθηκε με διαφορά 4 μηνών με το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλομένη και για υπόθεση σημαντικά συναφή με την επίδικη, γεγονός που επέτρεψε σε αυτούς, κατά τρόπο μη σύνηθες, να διαμορφώσουν τη δικανική τους πεποίθηση για την επίδικη διαφορά έχοντας πλήρη κι ολοκληρωμένη πρόσβαση κατά το χρόνο της διασκέψεώς τους στον πλήρη φάκελο της άλλης υπόθεσης, με συνέπεια αφενός την ευθεία παραβίαση της επιταγής για ίση απόσταση των διαιτητών από τους διαδίκους κι αφετέρου τον επηρεασμό της κρίσης τους εκ των, εξ απόψεως δικαίου διαιτησίας, ιδιωτικών τους γνώσεων από τις πληροφορίες και το υλικό της δεύτερης διαιτητικής δίκης, ενώ στην προσβαλλόμενη απόφαση υπάρχουν χωρία που συνειδητά ή ασυνειδητά εκ μέρους τους αφορούν τη δεύτερη μόνο υπόθεση. Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε το λόγο αυτό ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, το μεν ως νόμω αβάσιμο το δε ως αόριστο, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «Ο προαναφερόμενος λόγος με το ως άνω περιεχόμενο και κατά το πρώτο σκέλος του, ήτοι ότι η πρόσβαση των Επιδιαιτητή και Διαιτητή στο πραγματικό υλικό συναφούς υπόθεσης παραβιάζει την αρχή της ισότητας των διαδίκων είναι απορριπτέος ως νόμω αβάσιμος. Και τούτο διότι, και αληθή υποτιθέμενα τα πραγματικά περιστατικά δεν συγκροτούν το πραγματικό των αναφερομένων στην ανωτέρω μείζονα σκέψη διατάξεων, αφού από τα εκτιθέμενα από την ίδια την ενάγουσα

συνάγεται ότι οι Επιδιαιτητής και Διαιτητής που συμμετείχαν στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης ήρθαν σε επαφή με το πραγματικό υλικό, το οποίο τέθηκε υπόψη τους και έκριναν για πρώτη φορά υπό τη δικαιοδοτική τους ανωτέρω ιδιότητα, δίχως να έχουν οποιαδήποτε προηγούμενη πρόσβαση σ' αυτό. Το γεγονός δε της πρόσβασής τους στο πραγματικό υλικό δεύτερης, συναφούς, μεταξύ των ιδίων διαδικών δίκης, δεν δύναται από μόνο του να στοιχειοθετήσει το πραγματικό των ανωτέρω κανόνων αφού η ενασχόληση και η πρόσβασή τους σε αυτό έλαβαν χώρα στα πλαίσια άσκησης νομίμων καθηκόντων τους ως Επιδιαιτητής και Διαιτητής σε έτερη δίκη, γεγονός που από μόνο του και δίχως την επίκληση συγκεκριμένων περιστατικών μεροληψίας εκ μέρους τους εξαιτίας του γεγονότος αυτού στη συγκεκριμένη δίκη επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, δεν δύναται να στοιχειοθετήσει ούτε και λόγο εξαίρεσης αυτών. Ο ανωτέρω λόγος κατά το δεύτερο σκέλος του και δη ότι κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης οι ανωτέρω Επιδιαιτητής και Διαιτητής χρησιμοποίησαν τις πληροφορίες που άντλησαν από το υλικό της δεύτερης διεξαγόμενης ενώπιον τους δίκης ως ιδιωτικές τους γνώσεις που παρεισέφρησαν ανεπίτρεπτα στην κρίση τους και ότι στην απόφαση υπάρχουν χωρία που συνειδητά ή ασυνείδητα εκ μέρους τους αφορούν τη δεύτερη μόνο υπόθεση, καθιστώντας για το λόγο αυτό την τελευταία ακυρωτέα, πρέπει να απορριφθεί πρωτίστως λόγω αοριστίας (106 και 216 ΚΠολΔικ) καθόσον στην ακυρωτική αγωγή δεν αναφέρονται τα σημεία της διαιτητικής αποφάσεως, από τα οποία άμεσα ή έμμεσα αλλά σαφώς να προκύπτει ότι οι ανωτέρω αναφερόμενοι Επιδιαιτητής και Διαιτητής στηρίχθηκαν σε γνώσεις που αποκτήθηκαν από αυτούς ιδιωτικώς... ούτε αποτελούν τέτοιες πρόσφορες αναφορές οι επικαλούμενες περικοπές από τα

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισαγγελέας

απομαγνητοφωνημένα πρακτικά της δεύτερης κατά σειρά δίκης που επικαλείται και προσκομίζει η ενάγουσα, αφού δεν αποτελούν χωρία της πληττόμενης απόφασης.».

Με αυτά που δέχθηκε και έτσι όπως έκρινε το Εφετείο και απέρριψε τον περιεχόμενο στην από 26.9.2019 αγωγή της αναιρεσεύουσας πρώτο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, κατά το δεύτερο σκέλος του, ήτοι για την επικαλούμενη παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαδίκων, ορθά έκρινε και δεν παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 886 παρ. 2 και 897 αρ. 5 του ΚΠολΔ, αφού, κατά τις ανέλεγκτες παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης, οι Επιδιαιτητής και Διαιτητής, που συμμετείχαν στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, ήρθαν σε επαφή με το πραγματικό υλικό για πρώτη φορά στο πλαίσιο της διαιτητικής δίκης, η ενασχόληση δε και η πρόσβασή τους στο πραγματικό υλικό δεύτερης, συναφούς, μεταξύ των ιδίων διαδίκων δίκης, έλαβαν χώρα στα πλαίσια άσκησης νομίμων καθηκόντων τους ως Επιδιαιτητή και Διαιτητή σε έτερη δίκη, γεγονός που από μόνο του και δίχως την επίκληση συγκεκριμένων περιστατικών μεροληψίας εκ μέρους τους εξαιτίας του γεγονότος αυτού στη συγκεκριμένη δίκη επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει ούτε και λόγο εξαίρεσης αυτών, ενώ, ακόμη, στην ακυρωτική αγωγή δεν αναφέρονται τα σημεία της διαιτητικής αποφάσεως, από τα οποία άμεσα ή έμμεσα αλλά σαφώς να προκύπτει ότι οι ανωτέρω αναφερόμενοι Επιδιαιτητής και Διαιτητής στηρίχθηκαν σε γνώσεις που αποκτήθηκαν από αυτούς ιδιωτικώς. Επομένως, τα όσα αντίθετα ισχυρίζεται η αναιρεσεύουσα, με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, από τους αριθ. 1 και 14 του άρθρου 559 του ΚΠολΔ, ότι δηλαδή η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα και κατά παράβαση των άνω διατάξεων απέρριψε το δεύτερο σκέλος

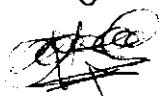
του πρώτου ακυρωτικού λόγου περί παραβίασεως της αρχής της ισότητας των διαδικών τον μεν ως μη νόμιμο το δε ως αόριστο, είναι αβάσιμα και απορριπτέα.

V. Λόγοι αναιρέσεως για αντίθεση στη δημόσια τάξη και τα χρηστά ήθη

A. Όσον αφορά τον τρίτο λόγο της κύριας ακυρωτικής αγωγής σχετικά με το κεφάλαιο της διαιτητικής απόφασης επί των διαφυγόντων κερδών της πρώτης ενάγουσας.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 897 αρ. 6 ΚΠολΔ, "Η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, ολικά ή εν μέρει, μόνο με δικαστική απόφαση... αν είναι αντίθετη προς διατάξεις δημόσιας τάξης ή προς τα χρηστά ήθη". Ως "χρηστά ήθη" νοούνται οι κανόνες οι οποίοι εκφράζουν τις αντιλήψεις του μέσου εμφρόνως και χρηστώς σκεπτόμενου κοινωνικού ανθρώπου και κρατούν ως ρυθμιστικοί κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς (Ολ.ΑΠ 10/1991, ΑΠ 1819/2013). Εξάλλου, ως διατάξεις δημόσιας τάξης, η παραβίαση των οποίων δικαιολογεί τη δικαστική ακύρωση της διαιτητικής αποφάσεως (και) επί εσωτερικής διαιτησίας, νοούνται οι κανόνες αναγκαστικού δικαίου που έχουν θεσπισθεί πρωτίστως για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και συνθέτουν τα πολιτειακά, πολιτιστικά, κοινωνικά ή οικονομικά θεμέλια της ημεδαπής έννομης τάξης, συγκροτούν δηλαδή τη δημόσια τάξη, υπό έννοια προσομοιάζουσα προς εκείνη του άρθρου 33 ΑΚ (Ολ. ΑΠ 14/2015, πρβλ. και ΟΛΑΠ 4/2012, ΟΛ ΑΠ 15/2000). Η παραβίαση, άρα, κανόνων αναγκαστικού δικαίου τεθέντων πρωτίστως προς εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, εκφεύγει του ουσιαστικού δικαστικού

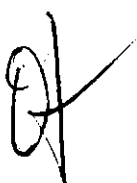
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

ελέγχου. Υπό την αντίθετη εκδοχή, κατά την οποία, ως τέτοιες διατάξεις (δημόσιας τάξης), νοούνται όλες ανεξαιρέτως οι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου (jus cogens), θα προέκυπτε το άτοπο να ελέγχεται η διαιτητική απόφαση για παραβίαση οποιασδήποτε διάταξης αναγκαστικού δικαίου (από τις οποίες υπάρχει πληθώρα στο δίκαιο των συναλλαγών), ουσιαστικώς δηλαδή να επανεκδικάζεται η υπόθεση και να περιάγεται η διαιτητική διαδικασία σε απλό διαδικαστικό προστάδιο της πολιτικής δίκης, πράγμα που θα αντιστρατευόταν ευθέως στη σχετική προς τη φύση της αρχή της μη αναθεώρησης της ουσίας της διαιτητικής απόφασης (ΟΛΑΠ 14/2015, ΑΠ 295/2022, ΑΠ 366/2016). Εξάλλου, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, ο άνω λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης ιδρύεται όταν η αντίθεση προς τις διατάξεις δημόσιας τάξης προκύπτει ευθέως και αποκλειστικά από το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης στο σύνολό της, δηλαδή όχι μόνο από το διατακτικό της, αλλά και από το αιτιολογικό της (ολ. ΑΠ 13/1995). Λαμβανομένων, όμως, υπόψη και των λοιπών διατάξεων του άρθρου 897 ΚΠολΔ, καμία από τις οποίες δεν παρέχει λόγο ακύρωσης, της διαιτητικής απόφασης για εσφαλμένη ουσιαστική κρίση του διαιτητή, παρέπεται ότι η ρηθείσα παράβαση πρέπει να προκύπτει αμέσως από τις παραδοχές του αιτιολογικού και του διατακτικού της ελεγχόμενης διαιτητικής απόφασης επί τη βάσει των πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανέλεγκτα, ως εκ της ουσιαστικής κατά την κρίση του βασιμότητάς τους, δέχθηκε ο διαιτητής, το δε Εφετείο, κρίνοντας επί λόγου ακύρωσης διαιτητικής απόφασης από την ίδια διάταξη, για αντίθεσή της προς κανόνα δημόσιας τάξης και για την εκφορά του αντίστοιχου αξιολογικού πορίσματος του, ερευνά και κρίνει μόνο τις ίδιες παραδοχές σε συνδυασμό με το αιτιολογικό της διαιτητικής απόφασης (ΑΠ 252/2022, ΑΠ

Σελίδα 52 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

716/2019, ΑΠ 40/2010). Με τις ίδιες δε παραδοχές παραδεκτά επισκοπούμενες, κατά το άρθρο 561 παρ. 2 του ΚΠολΔ, από το Δικαστήριο του Αρείου Πάγου, ερευνάται η βασιμότητα αντίστοιχου αναιρετικού λόγου από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ (ΑΠ 716/2019). Όμως δεν προσβάλλεται η δημόσια τάξη κατά την παραπάνω έννοια και δεν θεμελιώνεται συνεπώς ο αντίστοιχος λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, όταν αυτή εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο ή έχει απλώς ανεπαρκή αιτιολογία, εκτός αν έτσι, σε συνδυασμό και με το διατακτικό της απόφασης, δημιουργείται κατάσταση αντίθετη προς τις άνω θεμελιώδεις αντιλήψεις της ελληνικής έννομης τάξης (Ολ.ΑΠ 14/2015, ΑΠ 716/2019, ΑΠ 517/2016, ΑΠ 102/2012). Είναι δε απολύτως αδιάφορο για τη λειτουργία της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ, αν οι παραβιασθέντες κανόνες του ελληνικού δικαίου είναι απλοί κανόνες νόμων ή διεθνών συμβάσεων που επικυρώθηκαν κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος (δηλαδή αυξημένης τυπικής ισχύος) ή και συνταγματικοί (ΑΠ 2111/2017). Περαιτέρω, ναι μεν η αποζημίωση έχει κατά το ελληνικό δίκαιο (άρθρα 297, 298 ΑΚ) καθαρά αποκαταστατικό χαρακτήρα, είτε ως συμβατική είτε ως εξωσυμβατική ενοχή, όμως η επιδίκαση πρόσθετου χρηματικού ποσού, πέραν της πραγματικής ζημίας, δεν απαγορεύεται γενικώς, εφόσον δεν είναι υπέρμετρη (βλ. ενδεικτικά τις περιπτώσεις των άρθρ. 405 § 2 και 407 ΑΚ, 1 του ν. 435/1976, 3 § 4 του ν.1703/1987 και 65 § 2 του ν.2121/1993). Επομένως η επιδίκαση πρόσθετης "αποζημίωσης" υπό οποιαδήποτε μορφή δεν προσκρούει καθ' εαυτή στη δημόσια τάξη της Χώρας, έστω και αν συντελεί στον πλουτισμό του ζημιωθέντος (ΟΛΑΠ 17/1999, ΑΠ 102/2012). Εξάλλου, η καθιερούμενη με το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας, δεν βρίσκει έδαφος

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

εφαρμογής σε ποσά που δεν επιδικάζονται κατά την εύλογη κρίση του Δικαστηρίου (ΑΠ 14/2022). Τέλος, για την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης ο ακυρωτικός λόγος πρέπει να περιλαμβάνεται στην αγωγή, ενώ το δικαστήριο δεν μπορεί να την ακυρώσει για λόγο μη εμπεριεχόμενο στην αγωγή (ΑΠ 2111/2017).

Στην προκειμένη περίπτωση, με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, από τον αρ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι το Εφετείο, αφού παρερμήνευσε και εξείμησε εσφαλμένα τον τρίτο λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, σχετικά με την αξίωση των διαφυγόντων κερδών εκ μέρους της πρώτης αναιρεσίβλητης, θεωρώντας ότι δι' αυτού επλήττετο η ουσιαστική κρίση των διαιτητών, απέρριψε αυτόν ως αβάσιμο, ενώ δι' αυτού επλήττετο η διαιτητική απόφαση, διότι, όπως προκύπτει από τις παραδοχές της, κατά τον προσδιορισμό υπ' αυτής των διαφυγόντων κερδών από την εκμετάλλευση των σκοπούμενων να δημιουργηθούν τουριστικών εγκαταστάσεων, δεν έλαβε χώρα συνυπολογισμός (αφαίρεση) των δαπανών που απαιτούνταν για να καταστεί δυνατή η ρηθείσα εκμετάλλευση, και έτσι παραβιάστηκαν οι δημοσίας τάξεως κανόνες των άρθρων 297 και 298 ΑΚ, που απαιτούν όπως η επιδικασθησομένη αποζημίωση έχει αποκαταστατικό χαρακτήρα και απαγορεύουν τον υπέρμετρο και δυσανάλογο πλουτισμό του δικαιούχου, και άρα το Εφετείο παραβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 897 αρ. 6 ΚΠολΔ, 33, 297 και 298 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 25 του Συντάγματος και την καθιερούμενη υπ' αυτού αρχή της αναλογικότητας. Με τον συναφή δε πρώτο πρόσθετο λόγο αναιρέσεως, από τους αρ. 1, 8 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι το Εφετείο με το να εκτιμήσει εσφαλμένα τον τρίτο λόγο ακυρώσεως

της διαιτητικής απόφασης, κατά το πρώτο σκέλος του, και να απορρίψει αυτόν ως μη νόμιμο, χωρίς να λάβει υπόψη και εκτιμήσει το άνω πραγματικό περιεχόμενό του, παρά το νόμο έλαβε υπόψη πράγματα μη προταθέντα, υποπίπτοντας έτσι στην εκ του άρθρου 559 αρ. 8 ΚΠολΔ πλημμέλεια, άλλως, αν ήθελε θεωρηθεί ότι εκτίμησε ορθά τον άνω λόγο, με το να τον απορρίψει ως νομικά αβάσιμο παραβίασε την εκ των ανωτέρω διατάξεων απορρέουσα θεμελιώδη αρχή του αποκαταστατικού χαρακτήρα της αποζημίωσης, που έχει αναχθεί σε κανόνα της κατ' άρθρο 33 ΑΚ ελληνικής δημόσιας τάξης, υποπίπτοντας έτσι στην εκ του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ πλημμέλεια, σε κάθε δε περίπτωση, δεν εξέτασε αν κατά τις προαναφερθείσες διατάξεις και την εξ αυτού ως άνω θεμελιώδη και δημοσίας τάξεως αρχή έπρεπε από τα πιθανολογηθέντα έσοδα από την επίμαχη δραστηριότητα να αφαιρεθούν (συνυπολογισθούν) οι προαναφερθείσες δαπάνες, προκειμένου να διασφαλισθεί ο αποζημιωτικός χαρακτήρας και η αποφυγή του δυσανάλογου πλουτισμού του ζημιωθέντος, υποπίπτοντας έτσι και στην εκ του άρθρου 559 αρ. 19 ΚΠολΔ πλημμέλεια της έλλειψης νόμιμης βάσης ως προς την εφαρμογή των άνω διατάξεων. Με τον τρίτο λόγο της κύριας ακυρωτικής αγωγής η αναιρεσεύουσα επικαλέσθηκε αντίθεση της διαιτητικής απόφασης στα χρηστά ήθη (άρθρο 897 αρ. 6 ΚΠολΔ), σε συνδυασμό με λήψη υπόψη «ιδιωτικών γνώσεων» των Διαιτητών κατά τρόπο αντίθετο στην αρχή της ισότητας. Ειδικότερα, με το λόγο αυτό ισχυρίσθηκε ότι η προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση απέκρουσε με τρόπο αιφνιδιαστικά πρόχειρο την οικονομική μελέτη της παγκοσμίου εμβέλειας εταιρίας με την επωνυμία «PriceWaterhouseCoopers (PWC)» που είχε προσκομίσει για να αντικρούσει τους «εντελώς χονδροειδείς υπολογισμούς των διαφυγόντων κερδών των εναγουσών» και διέλαβε την κρίση

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε
Ο Εισαγγελέας

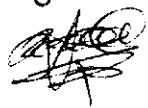
«ούτε μπορεί να πείσουν για τη μη κερδοφορία αυτών οι ισολογισμοί τους, οι οποίοι πολλές φορές είναι εικονικοί για φορολογικούς λόγους», επικαλούμενη δε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αφενός διέλαβε σκέψεις ευθέως προσκρούουσες στα χρηστά οικονομικά ήθη, αφετέρου στηρίχθηκε σε υποτιθέμενες ιδιωτικές γνώσεις των διαιτητών που δεν στηρίζονται στο πραγματικό υλικό της υπόθεσης, ζήτησε την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης για τους προβλεπόμενους στα άρθρα 897 αρ. 6 και 5 ΚΠολΔ λόγους, σε συνδυασμό με το άρθρο 886 παρ. 2 ΚΠολΔ. Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε το λόγο αυτό ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ως μη νόμιμο, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «... ο λόγος αυτός, που βάλλει ουσιαστικά κατά της ουσιαστικής κρίσης των διαιτητών, πρέπει ν' απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος. Και τούτο διότι τα ανωτέρω επικαλούμενα από την ενάγουσα ήτοι η στάθμιση και αξιολόγηση της προσκομιζόμενης από αυτήν οικονομικής μελέτης από το διαιτητικό δικαστήριο δεν προσκρούει στην έννοια των χρηστών ηθών ως αυτή οριοθετείται σύμφωνα με την ανωτέρω μείζονα σκέψη, αφετέρου δε η κρίση που το διαιτητικό δικαστήριο εξέφρασε περί των ισολογισμών δεν εντάσσεται στην έννοια της χρήσης, εκ μέρους των διαιτητών, ιδιωτικών τους γνώσεων προς κατάληξη του συμπεράσματός τους, αλλά διατύπωση μιας γενικότερης κρίσης περί της αξιοπιστίας των ισολογισμών και τη στάθμιση αυτών ως αποδεικτικών, μέσων, η ουσιαστική κρίση δε του διαιτητικού δικαστηρίου ακόμα κι εσφαλμένη δεν δύναται να αποτελέσει λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης. ... ».

Από τις παραδοχές αυτές προκύπτει σαφώς ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη τον άνω ισχυρισμό της αναιρεσείουσας, όπως αυτός προβλήθηκε με τον τρίτο λόγο της από 26.9.2019 αγωγής της, ότι

Σελίδα 56 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

δηλαδή η προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση απέκρουσε με τρόπο αιφνιδιαστικά πρόχειρο την οικονομική μελέτη της άνω εταιρίας, που είχε προσκομίσει αυτή για να αντικρούσει τους υπολογισμούς των διαφυγόντων κερδών της πρώτης ενάγουσας και ότι στηρίχθηκε σε ιδιωτικές γνώσεις των διαιτητών που δεν στηρίζονται στο πραγματικό υλικό της υπόθεσης, και τον απέρριψε ως μη νόμιμο, αφού πράγματι η στάθμιση και αξιολόγηση της προσκομισθείσας οικονομικής μελέτης από το διαιτητικό δικαστήριο δεν προσκρούει στην έννοια των χρηστών ηθών, ενώ και η κρίση που το διαιτητικό δικαστήριο εξέφρασε περί των ισολογισμών δεν εντάσσεται στην έννοια της χρήσης, εκ μέρους των διαιτητών, ιδιωτικών τους γνώσεων προς κατάληξη του συμπεράσματός τους, αλλά διατύπωση μιας γενικότερης κρίσης περί της αξιοπιστίας των ισολογισμών και τη στάθμιση αυτών ως αποδεικτικών, μέσων, η οποία κρίση ακόμα και εσφαλμένη δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης. Επομένως, ο πρώτος πρόσθετος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο σκέλος του, με το οποίο προβάλλεται η από το άρθρο 559 αριθμ. 8 ΚΠολΔ πλημμέλεια της μη λήψεως υπόψη πράγματος ασκούντος ουσιώδη επιρροή στη δίκη, είναι αβάσιμος και απορριπτέος, αφού το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του έλαβε υπόψη του τον προκείμενο ακυρωτικό λόγο, όπως αυτός διατυπώθηκε και τον απέρριψε. Περαιτέρω, με αυτά που δέχθηκε και έτσι όπως έκρινε το Εφετείο και απέρριψε ως μη νόμιμο τον περιεχόμενο στην από 26.9.2019 αγωγή της αναιρεσείουσας τρίτο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, για αντίθεση στα χρηστά ήθη και τη δημόσια τάξη, ορθά έκρινε και δεν παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 897 περ. 6 ΚΠολΔ, 33, 281 ΑΚ, αφού η αντίθεση προς τις διατάξεις δημόσιας τάξης πρέπει να προκύπτει ευθέως και

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

αποκλειστικά από το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης και συνεπώς δεν θεμελιώνεται ο αντίστοιχος λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, όταν αυτή εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο ή έχει απλώς ανεπαρκή αιτιολογία, εκτός αν έτσι, σε συνδυασμό και με το διατακτικό της απόφασης, δημιουργείται κατάσταση αντίθετη προς τις άνω θεμελιώδεις αντιλήψεις της ελληνικής έννομης τάξης, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω, ενόψει και του ότι η επιδίκαση πρόσθετης "αποζημίωσης" υπό οποιαδήποτε μορφή δεν προσκρούει καθ' εαυτή στη δημόσια τάξη της Χώρας, έστω και αν συντελεί στον πλουτισμό του ζημιωθέντος, με συνέπεια να μη μπορεί να γίνει λόγος και για αντίθεση στα χρηστά ήθη. Ούτε, περαιτέρω, τίθεται ζήτημα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, καθόσον πρόκειται για ενδοσυμβατική ευθύνη σε αποζημίωση, στην οποία ισχύει ο κανόνας της πλήρους αποζημίωσης του ζημιωθέντος και τα σχετικά ποσά δεν επιδικάζονται κατά την εύλογη κρίση του Δικαστηρίου, έτσι ώστε να υπάρχει έδαφος εφαρμογής της πιο πάνω αρχής της αναλογικότητας, τυχόν δε έλεγχος από το Εφετείο του ύψους της καταβλητέας από την αναιρεσείουσα αποζημίωσης θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη αναδίκηση της ουσίας της υπόθεσης. Επομένως, το Εφετείο, το οποίο ερευνώντας, στα ανωτέρω πλαίσια, τον τρίτο λόγο της κύριας αγωγής περί ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης λόγω αντίθεσής της προς τη δημόσια τάξη και τα χρηστά ήθη, τον απέρριψε στο σύνολό του, δεν υπέπεσε στην προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ πλημμέλεια, δηλαδή δεν παραβίασε ευθέως τις προαναφερόμενες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 33, 297, 298 ΑΚ και 897 αρ. 6 ΚΠολΔ. Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως και ο πρώτος συναφής πρόσθετος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο

σκέλος του, με τους οποίους η αναιρεσείουσα, υπό την επίκληση των αμέσως παραπάνω διατάξεων, υποστηρίζει τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Τέλος, ο ίδιος πρόσθετος λόγος κατά το τρίτο σκέλος του, με το οποίο γίνεται επίκληση πλημμέλειας της προσβαλλόμενης απόφασης από τον αριθμό 19 του αυτού άρθρου 559 ΚΠολΔ, στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση και είναι απορριπτέος, αφού η πλημμέλεια αυτή προϋποθέτει την κατ' ουσίαν έρευνα του σχετικού τρίτου λόγου της ένδικης αγωγής (ΟΛΑΠ 9/2011, ΑΠ 915/2019), ο οποίος όμως απορρίφθηκε, κατά τα προεκτεθέντα, ως μη νόμιμος, χωρίς δηλαδή να ερευνηθεί στην ουσία του.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

Β. Όσον αφορά τον μοναδικό λόγο της συμπληρωματικής αγωγής σχετικά με το κεφάλαιο της διαιτητικής απόφασης περί κατάργησης όρου σύμβασης.

Η διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, που ορίζει ότι: "Η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος", καθώς και οι σχετικές με την καλή πίστη διατάξεις των άρθρων 200 και 288 ΑΚ, στην πρώτη των οποίων ορίζεται ότι "οι συμβάσεις ερμηνεύονται όπως απαιτεί η καλή πίστη, αφού ληφθούν υπόψη και τα συναλλακτικά ήθη" και στη δεύτερη ότι "ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να εκπληρώσει την παροχή όπως απαιτεί η καλή πίστη, αφού ληφθούν υπόψη και τα συναλλακτικά ήθη", περιέχουν μεν συναφώς κανόνες αναγκαστικού δικαίου της ελληνικής έννομης τάξης, δεν είναι όμως δημόσιας τάξης κατά την προεκτεθείσα έννοια των άρθρων 33 ΑΚ και 897 παρ. 6 ΚΠολΔ, αφού δεν μπορούν να ενταχθούν στα πολιτειακά, πολιτιστικά, κοινωνικά

Σελίδα 59 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

και, ιδίως, οικονομικά θεμέλια της ελληνικής έννομης τάξης, ενόψει μάλιστα και του ότι έχουν θεσπισθεί για να υπηρετήσουν, όχι το δημόσιο συμφέρον, αλλά το ιδιωτικό συμφέρον των συναλλασσομένων, με συνέπεια η εφαρμογή τους να μην βρίσκεται σε αντίθεση με την, κατά την προεκτεθείσα έννοια, δημόσια τάξη και να μη δικαιολογείται η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, εκ του λόγου αυτού (ΟΛΑΠ 14/2015, ΑΠ 295/2022, ΑΠ 805/2021, ΑΠ 1292/2018).

Στην προκειμένη περίπτωση, με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, από τον αρ. 1 του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, η αναιρεσεύουσα ισχυρίζεται ότι το Εφετείο, με το να απορρίψει τον περιεχόμενο στη συμπληρωματική αγωγή λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, με την οποία επλήττετο αυτή για παραβίαση της διεθνούς δημόσιας τάξης και των χρηστών ηθών, παραβίασε με εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 897 αρ. 6 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 33, 178, 179, 200, 288, 297, 298 και 872 του ΑΚ και του άρθρου 25 του Συντάγματος και της καθιερούμενης υπ' αυτού αρχής της αναλογικότητας. Με τον μοναδικό λόγο της συμπληρωματικής αγωγής η αναιρεσεύουσα ζήτησε την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, επικαλούμενη ότι, δεχόμενο το διαιτητικό δικαστήριο το σχετικό αγωγικό αίτημα της πρώτης ενάγουσας και ως στηριζόμενο στα άρθρα 200 και 288 ΑΚ και, στη συνέχεια, κρίνοντας ότι η ζημία που υφίσταται η ενάγουσα (στην κριθείσα προσφυγή), από την αδυναμία εξόφλησης των αναφερομένων στην διαιτητική απόφαση απαιτήσεών της (21.209.354,11 ευρώ ως αποζημίωση για τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε λόγω τεχνικών κεκρυμμένων ελαττωμάτων των οικίσκων του μισθίου και 1.070.087,55 ευρώ για τη στατική επάρκεια του κεντρικού κτιρίου) δια συμψηφισμού τους

με τα οφειλόμενα μελλοντικά μισθώματα των ετών 2021 έως 2030, υπερβαίνει κατά την αρχή της συναλλακτικής καλής πίστης τον κίνδυνο ζημίας που αυτή προέβλεψε και ανέλαβε με το από 28.8.2009 ιδιωτικό συμφωνητικό ως προς τον τρόπο και χρόνο ικανοποίησης των απαιτήσεών της από την ΕΤΑ ΑΕ και κάνοντας εν μέρει δεκτό το αγωγικό αίτημα αφενός να καταργηθεί η περιεχόμενη στο ανωτέρω συμφωνητικό συμφωνία περί συμψηφισμού και αφετέρου να υποχρεωθεί, η εναγομένη να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 21.209.354,11 ευρώ πλέον τελών χαρτοσήμου 2,4% κλπ. και το ποσό των 1.045.007 ευρώ πλέον τελών χαρτοσήμου κλπ, διαμόρφωσε κατά τρόπο ανεπίτρεπτο, μη ανεκτό από τα χρηστά ήθη, μια νέα από την ίδια τη διαιτητική απόφαση πηγάζουσα οφειλή της, να καταβάλει το υπέρογκο ποσό στην αντίδικο της (πρώτη εναγομένη) άμεσα από τα ταμειακά της διαθέσιμα που εξυπηρετούν δημόσιο σκοπό, χωρίς να λάβει υπόψη της ούτε το χαρακτήρα της εν λόγω συμβάσεως ως συμβιβασμού, δηλαδή ότι η ανωτέρω «οφειλή» που η ίδια αναγνώρισε με αυτόν δεν προϋπήρχε αλλά ήταν μέρος μιας συνολικής διευθέτησης εκατέρωθεν αξιώσεων και υποχρεώσεων, ούτε το δημόσιο χαρακτήρα της ίδιας. Το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε το λόγο αυτό ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ως μη νόμιμο, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «... Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, ο ως άνω λόγος ακύρωσης είναι απορριπτέος ως νομικά αβάσιμος, διότι στην πραγματικότητα με αυτόν πλήττεται η διαιτητική απόφαση για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 200 και 288 και 872 ΑΚ, στην κρινόμενη συμφωνία συμβιβασμού μεταξύ των διαδίκων, οι οποίες όμως, δεν είναι δημόσιας τάξεως κατά την προεκτεθείσα του άρθρου 897 παρ. 6 ΚΠολΔ, αφού δεν μπορούν να ενταχθούν στα πολιτειακά,

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

πολιτιστικά, κοινωνικά και, ιδίως, οικονομικά θεμέλια της ελληνικής έννομης τάξης, ενόψει μάλιστα και του ότι έχουν θεσπισθεί για να υπηρετήσουν, όχι το δημόσιο συμφέρον, αλλά το ιδιωτικό συμφέρον των συναλλασσομένων... ούτε άπτονται των χρηστών ηθών, τα οποία δεν αποτελούν καν θεμέλιο τους παρά μόνο η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη. Από την επισκόπηση δε του συνόλου του σχετικού αιτιολογικού και του διατακτικού της διαιτητικής απόφασης που παρατίθενται στο σχετικό λόγο, χωρίς το Δικαστήριο να προβαίνει σε επανεκδίκαση της αγωγής και επανεκτίμηση των αποδείξεων, δεν προκύπτει ευθέως ότι προσβάλλονται τα χρηστά ήθη, τα οποία δεν αποτελούν καν θεμέλιο τους, όπως προεκτέθηκε. ... ».

Με αυτά που δέχθηκε και έτσι όπως έκρινε το Εφετείο και απέρριψε ως νόμω αβάσιμο τον περιεχόμενο στη συμπληρωματική αγωγή της αναιρεσείουσας ως άνω λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ορθά έκρινε και δεν παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 33 και 288 του ΑΚ και 897 αρ. 6 του ΚΠολΔ, αφού οι σχετικές με την καλή πίστη διατάξεις των άρθρων 200 και 288 ΑΚ, περιέχουν μεν κανόνες αναγκαστικού δικαίου της ελληνικής έννομης τάξης, δεν είναι όμως δημόσιας τάξης κατά την προεκτεθείσα έννοια των άρθρων 33 ΑΚ και 897 παρ. 6 ΚΠολΔ, αφού δεν μπορούν να ενταχθούν στα πολιτειακά, πολιτιστικά, κοινωνικά και, ιδίως, οικονομικά θεμέλια της ελληνικής έννομης τάξης, ενόψει μάλιστα και του ότι έχουν θεσπισθεί για να υπηρετήσουν, όχι το δημόσιο συμφέρον, αλλά το ιδιωτικό συμφέρον των συναλλασσομένων, με συνέπεια η εφαρμογή τους να μην βρίσκεται σε αντίθεση με την, κατά την προεκτεθείσα έννοια, δημόσια τάξη, ούτε και με τα χρηστά ήθη και να μη δικαιολογείται η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, εκ του λόγου αυτού. Ούτε, περαιτέρω, τίθεται ζήτημα παραβίασης

της αρχής της αναλογικότητας, καθόσον πρόκειται για ενδοσυμβατική ευθύνη σε αποζημίωση, στην οποία ισχύει ο κανόνας της πλήρους αποζημίωσης του ζημιωθέντος και τα σχετικά ποσά δεν επιδικάζονται κατά την εύλογη κρίση του Δικαστηρίου, έτσι ώστε να υπάρχει έδαφος εφαρμογής της πιο πάνω αρχής της αναλογικότητας. Συνεπώς, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, από τον αρ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο η αναιρεσείουσα, υπό την επίκληση των αμέσως παραπάνω διατάξεων, υποστηρίζει τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

VI. Λόγοι αναιρέσεως για συγκρότηση του εκδόσαντος την προσβαλλόμενη απόφαση Δικαστηρίου με τη συμμετοχή εξαιρετέων δικαστών, κατά παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ.

Κατά το άρθρο 6 παρ. 1 της από 4-11-1950 Ευρωπαϊκής Συμβάσεως της Ρώμης "για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών" (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974, "παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεση του δικασθεί δίκαιως, δηλαδή δημόσια και εντός λογικής προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερόληπτου δικαστηρίου νομίμως λειτουργούντος το οποίο θα αποφασίσει είτε επί των αμφισβητήσεων επί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως είτε επί του βάσιμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως...". Με το ανωτέρω άρθρο, καθ' ο μέρος θεσπίζεται, ότι οι υποθέσεις δικάζονται από αμερόληπτα, ανεξάρτητα και νόμιμα λειτουργούντα δικαστήρια α) δίκαια, β) δημόσια και γ) εντός λογικής προθεσμίας, θεσπίζονται αντίστοιχα ουσιαστικά δικαιώματα των προσώπων, στα οποία

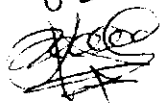

αφορά η σύμβαση και τα οποία δικαιούνται να αξιώσουν να τύχουν της κατά τα ανωτέρω δικαστικής προστασίας. Με τη διάταξη αυτή, καθορίζεται ποια δικαιώματα δίδονται για την απονομή της δικαιοσύνης. Πρόκειται, συνεπώς, για διάταξη ουσιαστικού δικαίου και η παραβίαση της εμπίπτει στο λόγο αναιρέσεως από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ. Δεν στοιχειοθετείται όμως παραβίαση της άνω διατάξεως όταν πολιτικό δικαστήριο που πληροί τις προϋποθέσεις της παραπάνω αυξημένης τυπικής ισχύος διατάξεως, ήτοι είναι ανεξάρτητο, αμερόληπτο και λειτουργεί νόμιμα με βάση κανόνες δικαίου και με οργανωμένη διαδικασία για τα ζητήματα της αρμοδιότητάς του, εφαρμόσει εσφαλμένα σε συγκεκριμένη υπόθεση διάταξη ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, αλλά η πλημμέλεια αυτή της αποφάσεως ελέγχεται με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ένδικα μέσα (ΟΛΑΠ 2/2008, ΑΠ 62/2022, ΑΠ 1142/2020, ΑΠ 100/2013). Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 52 ΚΠολΔ προκύπτει ότι οι λόγοι εξαίρεσης δικαστών ορίζονται περιοριστικώς στην παραπάνω διάταξη, σ' αυτούς δε δεν περιλαμβάνεται η συμμετοχή του δικαστή στη σύνθεση του δικαστηρίου το οποίο εξέδωσε απόφαση που έχει οποιαδήποτε συνάφεια προς την υπόθεση για την οποία προβάλλεται αιτίαση εξαίρεσης, του νόμου περιοριζόμενου μόνο στην εξαίρεση του δικαστή ο οποίος μετείχε στη σύνθεση του δικαστηρίου το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη με έφεση ή αναίρεση απόφαση (ΑΠ 303/2023, ΑΠ 388/1985). Τέλος, κατά το άρθρο 559 αριθ. 2 περ. α ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται και αν το δικαστήριο δεν είχε νόμιμη σύνθεση. Ο λόγος αυτός ιδρύεται και στην περίπτωση που στο δικαστήριο που εξέδωσε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έλαβε μέρος στη σύνθεσή του δικαστής του οποίου είχε γίνει δεκτή αίτηση εξαίρεσεως και δεν αρκεί να ήταν ο δικαστής

Σελίδα 64 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

εξαιρετέος ή να είχε ζητηθεί η εξαίρεσή του (ΑΠ 989/2023, ΑΠ 573/2016, ΑΠ 1376/2008, ΑΠ 1121/2001, ΑΠ 1571/1987). Στην προκειμένη περίπτωση, με τον έκτο λόγο αναιρέσεως και τον συναφή δεύτερο πρόσθετο λόγο αναιρέσεως, από τον αρ. 1 του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, προβάλλεται από την αναιρεσείουσα η παραβίαση της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, με την επίκληση ότι το εκδόσαν την προσβαλλόμενη απόφαση Εφετείο Αθηνών είχε συγκροτηθεί με την συμμετοχή εξαιρετέων δικαστών κατά παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η ίδια μετά την άσκηση της κύριας και της συμπληρωματικής αγωγής περί ακυρώσεως, άλλως αναγνωρίσεως της ανυπαρξίας της άνω διαιτητικής απόφασης, άσκησε την από 26.9.2019 αίτηση ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών (Τμήμα 16^ο), με την οποία ζήτησε την αναστολή εκτελέσεως της προσβληθείσας διαιτητικής απόφασης. Ότι το Τριμελές Εφετείο Αθηνών συγκροτήθηκε από την Μαρία Καραγιάννη, Πρόεδρο Εφετών και τους Γεώργιο Σχοινοχωρίτη και Αρίστη-Ελένη Χαμπεροπούλου, Εφέτες, εξεδίκασε δε κατά τη δικάσιμο της 17.10.2019 την ως άνω αίτηση αναστολής και αφού εξέτασε τους προταθέντες με τις αγωγές της λόγους ακυρώσεως ή ανυπαρξίας της Διαιτητικής Απόφασης, απέρριψε αυτήν με την υπ' αριθ. 1064/2020 απόφασή του, γιατί, όπως επί λέξει δέχθηκε, «δεν πιθανολογείται η ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης ή ανυπαρξίας της προσβαλλόμενης διαιτητικής αποφάσεως». Ότι στη συνέχεια το Τριμελές Εφετείο Αθηνών (Τμήμα 16^ο), συγκροτήθηκε από την Μαρία Καραγιάννη, Πρόεδρο Εφετών και τους Σοφία Λιγνού και Δημήτριο Κοντόπουλο, Εφέτες, το οποίο εξεδίκασε την αγωγή και τη συμπληρωματική αγωγή κατά τη δικάσιμο της 13.3.2020 και απέρριψε αυτές με την ήδη προσβαλλόμενη απόφασή του, με παρεμφερείς αιτιολογίες με

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

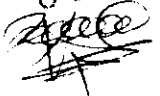
Σελίδα 65 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

εκείνες με τις οποίες το ίδιο δικαστήριο είχε πιθανολογήσει προηγουμένως ότι δεν επρόκειτο να ευδοκιμήσουν οι προταθέντες με τις αγωγές λόγοι ακύρωσης άλλως ανυπαρξίας της διαιτητικής αποφάσεως. Ότι η συμμετοχή της δικαστή Μαρίας Καραγιάννη – Προέδρου Εφετών, και μάλιστα υπό την ιδιότητα της Προέδρου στη σύνθεση του Δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, ενόψει της συμμετοχής της υπό την ίδια ιδιότητα (Προέδρου) και της εκφοράς της δικαιοδοτικής της κρίσεως για το ίδιο ακριβώς θέμα στην προηγηθείσα δίκη της αναστολής εκτελέσεως της προσβληθείσης δια των αγωγών διαιτητικής αποφάσεως, προκαλεί αντικειμενικώς υπόνοιες μεροληψίας. Ότι κατόπιν των ανωτέρω, το εκδόσαν την προσβαλλόμενη απόφαση Εφετείο Αθηνών, ως συγκροτηθέν προς εκδίκαση των αγωγών με τη συμμετοχή της Μαρίας Καραγιάννη – Προέδρου Εφετών ως Προέδρου αυτού, η οποία ήταν εξαιρετέα, παραβίασε ευθέως τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και ως συγκροτηθέν κατά παραβίαση των άνω διατάξεων δεν είχε νόμιμη σύνθεση και άρα η προσβαλλόμενη υπέπεσε στις εκ του άρθρου 559 αρ. 1 και 2 ΚΠολΔ πλημμέλειες. Με αυτό το περιεχόμενο ο παραπάνω λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού, όπως προεκτέθηκε, οι λόγοι εξαίρεσης δικαστών ορίζονται περιοριστικώς στην παραπάνω διάταξη του άρθρου 52 παρ. 1 του ΚΠολΔ, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται η συμμετοχή του δικαστή στη σύνθεση του δικαστηρίου το οποίο εξέδωσε απόφαση που έχει οποιαδήποτε συνάφεια προς την υπόθεση για την οποία προβάλλεται αιτίαση εξαίρεσης, του νόμου περιοριζομένου μόνο στην εξαίρεση του δικαστή ο οποίος μετείχε στη σύνθεση του δικαστηρίου το οποίο εξέδωσε την προσβαλλομένη με έφεση ή αναίρεση απόφαση. Επομένως, εν προκειμένω, δεν συνέτρεχε στο πρόσωπο της Δικαστή Μαρίας Καραγιάννη, Προέδρου του

Εφετείου Αθηνών που εκδίκασε τις ακυρωτικές αγωγές της αναιρεσεύουσας, λόγος εξαίρεσής της, από τους περιοριστικά οριζόμενους στη διάταξη του άρθρου 52 ΚΠολΔ, επειδή αυτή είχε συμμετάσχει και στη σύνθεση του ίδιου Δικαστηρίου, που είχε απορρίψει προηγουμένως την ασκηθείσα από την αναιρεσεύουσα αίτηση αναστολής εκτελέσεως της διαιτητικής απόφασης, πολύ περισσότερο μάλιστα που για την απορριπτική αυτή κρίση αρκούσε η πιθανολόγηση ή μη ευδοκιμήσεως των ακυρωτικών λόγων και δεν απαιτείτο, άρα, η δημιουργία πλήρους δικανικής πεποίθησης, ώστε να μπορεί να γίνει λόγος για δημιουργία υπονοιών μεροληψίας της και συνεπώς για παραβίαση του άρθρου 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ και του άρθρου 52 παρ. 1 περ. στ' του ΚΠολΔ. Ενδεικτικό και επιβεβαιωτικό της ελλείψεως τέτοιων υπονοιών είναι και το ότι η αναιρεσεύουσα δεν προέβαλε, κατά τη συζήτηση των ακυρωτικών αγωγών της, λόγο εξαιρέσεως της άνω Δικαστή, παρόλο που είχε τη δυνατότητα αυτή, αφού είχε προηγηθεί η έκδοση, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, της άνω απορριπτικής απόφασης του αιτήματος αναστολής εκτελέσεως της διαιτητικής απόφασης και ήταν σε γνώση της η συμμετοχή της άνω Δικαστή και στις δύο συνθέσεις του Εφετείου Αθηνών.

Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω και αφού δεν υπάρχει άλλος λόγος αναιρέσεως προς έρευνα, πρέπει να απορριφθεί η εν λόγω πρώτη αίτηση αναιρέσεως και οι πρόσθετοι αυτής λόγοι, να διαταχθεί η εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του κατατεθέντος για την άσκησή της παραβόλου (άρθρο 495 παρ. 4 ΚΠολΔ) και να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, που κατέθεσαν προτάσεις και υποβάλλουν σχετικό αίτημα, σε βάρος της αναιρεσεύουσας, λόγω της ήττας της (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ), κατά τα αναφερόμενα στο διατακτικό.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε
Ο Εισαγγελέας

Β.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021 ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ των προσθέτως παρεμβαινόντων ενώπιον του Εφετείου Αθηνών Παντελή Μαντωνανάκη και Άννας Μαντωνανάκη.

Από τη διάταξη του άρθρου 556 παρ.1 ΚΠολΔ, με την οποία ορίζεται ότι, δικαίωμα αναίρεσης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στη δίκη που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, εκτός των άλλων, εκείνοι που είχαν ασκήσει κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, συνάγεται ότι, αν η πρόσθετη παρέμβαση απορριφθεί ως απαράδεκτη για έλλειψη εννόμου συμφέροντος, ο προσθέτως παρεμβαίνων δικαιούται να ασκήσει αναίρεση κατά της απορριπτικής της παρέμβασης απόφασης, προβάλλοντας αιτιάσεις μόνο για την απόρριψη της παρέμβασής του εξαιτίας της έλλειψης εννόμου συμφέροντος (ΑΠ 1644/2009). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 14 του ΚΠολΔ "αναίρεση επιτρέπεται, αν το δικαστήριο παρά το νόμο κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο". Υπό τον όρο "απαράδεκτο" νοείται το δικονομικό απαράδεκτο, αυτό, δηλαδή, που δημιουργείται από την αθέτηση - παραβίαση δικονομικής διατάξεως, με αποτέλεσμα η δικονομική ενέργεια να στερείται των αναγκαίων προϋποθέσεων του κύρους της (Ολ.ΑΠ 1/1999). Μέσω του ανωτέρω αναιρετικού λόγου ελέγχεται, πλην άλλων, το παραδεκτό ασκήσεως των ενδίκων μέσων ή βοηθημάτων (ΑΠ 532/2020, ΑΠ 503/2018). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 8 περ. β' ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναιρέσεως και όταν το δικαστήριο της ουσίας, παρά το νόμο, δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως "πράγματα", κατά την άνω διάταξη, νοούνται οι

αυτοτελείς πραγματικοί ισχυρισμοί που τείνουν στη θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση του ασκουμένου με την αγωγή, ένσταση ή αντένσταση ουσιαστικού ή δικονομικού δικαιώματος (Ολ.ΑΠ 3/1997). Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 80 ΚΠολΔ, «Αν, σε δίκη που εκκρεμεί μεταξύ άλλων, τρίτος έχει έννομο συμφέρον να νικήσει κάποιος διάδικος, έχει δικαίωμα, έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση για να υποστηρίξει το διάδικο αυτόν». Από τη διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με εκείνη του άρθρου 68 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι αναγκαίος όρος για την άσκηση πρόσθετης παρέμβασης είναι η άσκηση αμέσου εννόμου συμφέροντος στο πρόσωπο του παρεμβαίνοντος, το οποίο πρέπει να προσδιορίζεται στο δικόγραφο της παρέμβασης κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 81 παρ. 1 εδαφ. β' ΚΠολΔ. Άμεσο έννομο συμφέρον προς παρέμβαση υφίσταται, όταν με αυτή μπορεί να προστατευθεί δικαίωμα του παρεμβαίνοντος ή να αποτραπεί η δημιουργία εις βάρος του νομικής υποχρεώσεως. Πρέπει, όμως αυτά είτε να απειλούνται από τη δεσμευτικότητα ή την εκτελεστικότητα της αποφάσεως που θα εκδοθεί, είτε να υπάρχει κίνδυνος προσβολής τους από τις αντανακλαστικές συνέπειές της. Δηλαδή κριτήριο του εννόμου συμφέροντος είναι οι δυσμενείς εις βάρος του παρεμβαίνοντος συνέπειες της απόφασης, ήτοι του δεδικασμένου, της εκτελεστότητας και της διαπλαστικής ενέργειας. Έτσι, για την άσκηση πρόσθετης παρέμβασης δεν αρκεί το ότι σε δίκη, εκκρεμή μεταξύ άλλων, πρόκειται να λυθεί νομικό ζήτημα που θα ωφελήσει ή θα βλάψει τον προσθέτως παρεμβαίνοντα, επειδή υφίσταται ή ενδέχεται να ανακύψει σε άλλη δίκη μεταξύ αυτού και κάποιου από τους διαδίκους ή τρίτου συναφής διαφορά, αλλά απαιτείται η έκβαση της δίκης, στην οποία παρεμβαίνει, να θίγει ευθέως, από την άποψη του πραγματικού και νομικού ζητήματος, τα έννομα

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

συμφέροντά του. Η έλλειψη του εννόμου συμφέροντος, συνεπάγεται την απόρριψη της πρόσθετης παρέμβασης ως απαράδεκτης (Ολ.ΑΠ 4/2021, Ολ.ΑΠ 17/2015, Ολ.ΑΠ 12/2013).

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως ήδη έχει εκτεθεί, οι καθ' ων στην υπό στοιχ. β' ως άνω προσεπίκληση, άσκησαν ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 5.3.2020 πρόσθετη παρέμβασή τους υπέρ των προσεπικαλουσών και κατά της καθ' ης "ΕΤΑΔ ΑΕ", ζητώντας να απορριφθούν οι ένδικες ακυρωτικές αγωγές. Για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός τους επικαλέσθηκαν ότι η μητρική εταιρία του Ομίλου «ΗΛΙΟΣ Α.Ε.», τρίτη προσεπικαλούσα, συνήψε το Μάρτιο του 2007 και το Φεβρουάριο του 2011 δύο ομολογιακά δάνεια ποσού, αντιστοίχως, 300.000.000 και 9.226.00,25 ευρώ, με τα οποία ενίσχυσε την επενδυτική δραστηριότητα της πρώτης προσεπικαλούσας στη μίσθια έκταση. Ότι προς εξασφάλιση των απαιτήσεων που απορρέουν από τα άνω ομολογιακά δάνεια, η πρώτη προσεπικαλούσα έχει συνάψει με την Τράπεζα Eurobank, υπό την ιδιότητα της τελευταίας ως εκπροσώπου των ομολογιούχων δανειστών, την από 18-02-2014 σύμβαση ενεχυρίασης απαιτήσεων, δυνάμει της οποίας έχει συστήσει υπέρ της ενέχυρο, σε ποσοστό 80% επί όλων των τυχόν επιδικασθησομένων, δια διαιτητικών αποφάσεων, χρηματικών απαιτήσεων, υπέρ αυτής και σε βάρος της καθ' ης, στο πλαίσιο της μεταξύ τους αντιδικίας. Ότι, επομένως το ενέχυρο εκτείνεται στο 80% της απαίτησης που έχει επιδικασθεί υπέρ της πρώτης, δυνάμει της υπ' αριθ. 20/2019 διαιτητικής απόφασης. Ότι μεταξύ των εξασφαλίσεων που έχουν λάβει οι ομολογιούχοι των εν λόγω δανείων, για τις απαιτήσεις τους εξ αυτών, συγκαταλέγεται και η προσωπική εγγύηση που έχουν παράσχει αυτοί, ενεχόμενοι ως πρωτοφειλέτες, παραιτηθέντες της ένστασης διζήσεως, για τις απαιτήσεις των

ομολογιούχων. Ότι, επίσης, έχουν παράσχει υπέρ των ομολογιούχων και προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από το πρώτο ομολογιακό δάνειο, ενέχυρο επί των μετοχών εκδόσεως της ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., που ανήκουν στην κυριότητά τους. Ότι, ήδη οι ομολογιούχοι έχουν προβεί σε καταγγελία των ομολογιακών δανείων και επισπεύδουν αναγκαστική εκτέλεση, μεταξύ άλλων, σε βάρος τους για τη ρευστοποίηση του ως άνω ενεχύρου επί των μετοχών που ανήκουν στην κυριότητά τους. Ότι, ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται προφανές ότι ενδεχόμενη ήττα των υπέρ των η παρέμβαση τους στην ανωτέρω εκκρεμή δίκη ενάντι της καθ' ης, πλήττει καίρια τα συμφέροντα τους, αφού απενεργοποιεί το δικαίωμα ενεχύρου που η πρώτη προσεπικαλούσα έχει συστήσει υπέρ των ομολογιούχων επί των επιδικασθεισών απαιτήσεων της κατά της "ΕΤΑΔ ΑΕ", από το οποίο οφείλουν και μπορούν να ικανοποιήσουν κατά προτεραιότητα τις απαιτήσεις τους οι ομολογιούχοι και θέτει σε κίνδυνο αναγκαστικής ρευστοποίησης τις δικές τους εξασφαλίσεις. Το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε ως απαράδεκτη την πρόσθετη αυτή παρέμβαση, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος των παρεμβαινόντων, με τις ακόλουθες σκέψεις και παραδοχές: «Τέλος, οι ως άνω καθ' ων στην υπό στοιχ. β προσεπίκληση κατέθεσαν την από 5/3/2020 ... πρόσθετη παρέμβασή τους υπέρ των προσεπικαλουσών και κατά της "ΕΤΑΔ ΑΕ" με ιδιαίτερο δικόγραφο που επιδόθηκε νομίμως στους κυρίως διαδίκους ... με την οποία ζητούν να απορριφθούν οι δύο συνεκδικαζόμενες αγωγές ..., επικαλούμενοι ως έννομο συμφέρον τους που δικαιολογεί την παρέμβαση αυτή ότι, εάν γίνουν δεκτές οι αγωγές και ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, με αριθμό 20/2019 διαιτητική απόφαση που επιδικάζει στην πρώτη προσεπικαλούσα και σε βάρος της "ΕΤΑΔ ΑΕ" το ποσό των 74.449.258,00 ευρώ

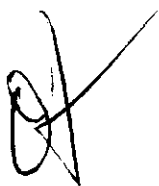
ΘΕΩΡΗΣΕ
Ο Εισηγητής

κατά κεφάλαιο και τόκους ως αποζημίωση και επιπλέον το χρηματικό ποσό των 889.300 ευρώ ως δικαστική δαπάνη, κινδυνεύει να απενεργοποιηθεί το δικαίωμα ενεχύρου, σε ποσοστό 80% επ' αυτών που ήδη επιδικάσθηκαν, που η πρώτη των προσεπικαλουσών έχει συστήσει υπέρ των ομολογιούχων δανειστών δυνάμει των προαναφερθεισών συμβάσεων δανείου και να τεθούν σε κίνδυνο αναγκαστικής ρευστοποίησης οι δικές τους εξασφαλίσεις. Πλην όμως, ενόψει των εκτεθέντων οι προσθέτως παρεμβαίνοντες δεν δικαιολογούν έννομο συμφέρον για την έκβαση της δίκης υπέρ των προσεπικαλουσών, διότι οι υπ' αυτών επικαλούμενες συνέπειες από την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, από την άποψη του πραγματικού και νομικού ζητήματος, δεν θίγουν ευθέως τα έννομα συμφέροντά τους, τα οποία συνεπώς δεν απειλούνται από το δεδicasμένο ή την εκτελεστότητα της αποφάσεως, που θα εκδοθεί, αφού δεν συντρέχει καμία από τις περιπτώσεις των άρθρων 325 έως 329 και 919 περ. 1 ΚΠολΔικ, ούτε τίθενται σε διακινδύνευση από άλλες, αντανακλαστικές συνέπειες αυτής... Συνεπώς, ελλείψει συμφέροντος, η πρόσθετη παρέμβαση είναι απαράδεκτη και εξ αυτού του λόγου πρέπει να απορριφθεί, ...».

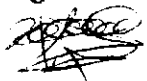
Έτσι όπως έκρινε το Εφετείο, δεν υπέπεσε στην πλημμέλεια της παρά το νόμο κήρυξης απαραδέκτου, καθόσον τα ανωτέρω εκτιθέμενα από τους προσθέτως παρεμβαίνοντες και ήδη αναιρεσείοντες δεν συγκροτούν την έννοια του εννόμου συμφέροντος αυτών προς άσκηση της πρόσθετης παρέμβασής τους, διότι οι υπ' αυτών επικαλούμενες συνέπειες από την τυχόν παραδοχή της ακυρωτικής αγωγής και, συνακόλουθα, την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης, από την άποψη του πραγματικού και νομικού ζητήματος, δεν θίγουν ευθέως τα έννομα συμφέροντά τους, τα οποία συνεπώς δεν απειλούνται από το

δεδικασμένο ή την εκτελεστότητα της αποφάσεως, που θα εκδοθεί, ούτε τίθενται σε διακινδύνευση από άλλες, αντανakλαστικές συνέπειες αυτής. Πράγματι, η τυχόν παραδοχή της ακυρωτικής αγωγής μόνο εμμέσως θα επηρεάσει τα συμφέροντα των αναιρεσειόντων, αφού αυτό θα συμβεί μόνο αν η συμβληθείσα στη σύναψη των ομολογιακών δανείων μητρική εταιρία δεν καταβάλει τα οφειλόμενα ποσά στους ομολογιούχους δανειστές και εφόσον καταστεί άνευ αντικειμένου η προαναφερθείσα από 18-02-2014 σύμβαση ενεχυρίασης απαιτήσεων που συνήψε η πρώτη υπέρ ης η παρέμβαση με την Τράπεζα Eurobank. Συνεπώς, ο περί του αντιθέτου πρώτος λόγος αναιρέσεως, από τον αρ. 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος. Εξάλλου, ο δεύτερος λόγος αναίρεσης, από τον αρ. 8 του άρθρου 559 αριθ. ΚΠολΔ, με τον οποίο προβάλλεται, επικουρικώς, η πλημμέλεια της παρά το νόμο μη λήψης υπόψη, από το Εφετείο, των θεμελιωτικών του εννόμου συμφέροντος των προσθέτως παρεμβαινόντων ισχυρισμών, α) ότι τυγχάνουν μέτοχοι της καθ' ης η αγωγή ακυρώσεως ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. και β) ότι κατά το χρόνο της δίκης αντιμετώπιζαν ενεστώσα διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, εκ μέρους των ομολογιούχων δανειστών, για την αναγκαστική εκποίηση των μετοχών τους, εκδόσεως της ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., είναι αβάσιμος, διότι, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι ο ισχυρισμός αυτός λήφθηκε υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας και σε κάθε περίπτωση και τα περιστατικά αυτά δεν συγκροτούν την έννοια του άμεσου εννόμου συμφέροντος των αναιρεσειόντων προς άσκηση της πρόσθετης παρέμβασής τους.

Κατόπιν αυτών και αφού δεν υπάρχει άλλος λόγος αναιρέσεως προς έρευνα, πρέπει να απορριφθεί και η δεύτερη αίτηση αναιρέσεως, να διαταχθεί η εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Εισηγητής

του κατατεθέντος για την άσκησή της παραβόλου (άρθρο 495 παρ. 4 ΚΠολΔ) και να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, που δεν κατέθεσε προτάσεις αλλά υπέβαλε σχετικό αίτημα με δήλωση των πληρεξουσίων της δικηγόρων στο ακροατήριο, που καταχωρήθηκε στα πρακτικά, σε βάρος των αναιρεσιόντων λόγω της ήττας τους (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ), κατά τα αναφερόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Συνεκδικάζει α) την από 6 Ιανουαρίου 2022 αίτηση αναιρέσεως καθώς και τους από 5 Σεπτεμβρίου 2022 πρόσθετους λόγους αναιρέσεως της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ» και το διακριτικό τίτλο «ΕΤΑΔ ΑΕ», κατά της υπ' αριθ. 3747/2021 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών, και β) την από 16 Σεπτεμβρίου 2021 αίτηση αναιρέσεως των 1) Παντελή Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου και 2) Άννας Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου, κατά της ίδιας ως άνω απόφασης.

Απορρίπτει την πρώτη από 6 Ιανουαρίου 2022 αίτηση αναιρέσεως καθώς και τους από 5 Σεπτεμβρίου 2022 πρόσθετους λόγους αυτής της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΕ».

Διατάσσει την εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του κατατεθέντος, για την άσκηση της ένδικης αίτησης αναιρέσεως, παραβόλου. Και

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στην πληρωμή των δικαστικών εξόδων των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700,00) ευρώ.

Απορρίπτει την δεύτερη από 16 Σεπτεμβρίου 2021 αίτηση αναιρέσεως των 1) Παντελή Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου και 2) Άννας Μαντωνανάκη του Κωνσταντίνου.

Σελίδα 74 της 533/2024 πολιτικής απόφασης του Αρείου Πάγου

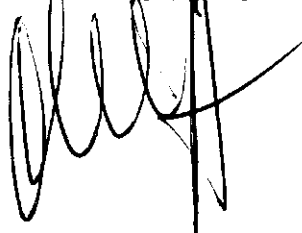
Διατάσσει την εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του κατατεθέντος, για την άσκηση της ένδικης αίτησης αναιρέσεως, παραβόλου. Και

Καταδικάζει τους αναιρεσειόντες στην πληρωμή των δικαστικών εξόδων της αναιρεσίβλητης, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800,00) ευρώ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 27 Φεβρουαρίου 2024.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 8 Απριλίου 2024.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

